

Distinctio xv. de penitētia specialit̄ q̄tuz ad eius ptes. elide ns errorem eoz qui dicūt q̄ penitētia pōt fieri de vno peccato sine alio.

E sicut p̄dicitis auct̄ib̄ illoz erroz. Supra reprobat̄ mgr̄ errorem qui attendebat q̄tum ad penitētie iterationē. hic reprobat̄ erroz qui p̄sistit q̄tū ad p̄nic̄ diuisionē. 7 hoc maxime ratione satisfactōis. Dicebāt enī aliqui q̄ poterat quis penitere et satisfacere de aliq̄ crimine ita q̄ de alio esset impetu

Non p̄surget du. tribula. Uidet̄ p̄trariuz Eccl̄. xj. erroz 7 tenēbz p̄cōtib̄ p̄ceta sūt. Itē in ps̄. In duas sic diploide cōsu. f. **D**icē dum q̄ tribula. tio pōt q̄drupl̄ cū intelligi. aut q̄tum ad subm̄ punitū. aut q̄tū ad modū punitē. aut fm̄ diuer sitate stat̄. aut fm̄ p̄portionem ad merituz. Di. co igitur q̄ trib̄ modis duplica tur siue duplat̄ q̄tū ad effectuz q̄ duplex ē boī pars. f. corp̄ et aīa. 7 duplicis in li. ar. peccāte Ideo punit̄ ho mo in anima et corpore. in ratio ne 7 voluntate et iste est vnus modus dupli. candi. Alio mo do duplicat̄ q̄n tum ad modū puniendi. quia per carentiam 7 calorem. per ignem 7 frigus. sicut peccauit per timorem et amorem. Tertio modo duplicatur q̄tum ad statum. quia punit̄ quis in p̄senti. 7 si est impenitens punit̄ in futuro. Sed q̄tū ad p̄portionē ad meritū non p̄surget duplex tribulatio. q̄ semp̄ deus punit̄ citra 7 dignum et h̄ modo intelligit̄ auct̄as p̄phete. Scdm̄ alias vias multe inveniunt̄ auct̄es. sic etiā est intelligendū dicituz Hiero. sequens. **Q**uinq̄ enī modis flagella cōtingunt. Uidet̄ insufficient̄ tangere modos. cum mul to plures assignari possint. flagella enī sunt ad vitaz eternam ordinata. ad p̄bationē. 7 ad multa alia que h̄ non tangunt. ergo videt̄ q̄ sit insufficient̄. **D**icendū q̄ vtilitares flagelloz possunt accipi ex scripturis i generali vel in speciali. In generali omnes modi flagel landi ad boz reducūt. 7 h̄ p̄s̄ i cōsideret̄ sufficientia. Nē enī flagellū p̄sistit 7 ē ordiatū aut ad vtilitaz flagellari aut ad gl̄iaz flagellari. Si ad vtilitaz flagellari. aut vt

DI. XV
Baum. j.

Ridet auctoritati q̄ defendit errozē suū q̄ dicūt q̄ pluri bus irretit̄ p̄c̄is pōt penitere de vno ita q̄ de alio sit impenitens.

E sicut p̄dicitis auct̄ib̄ illoz erroz. **Q**uicquid p̄c̄iā se pe agendā 7 p̄c̄iā a lapsa peccantes frequent̄ surgere diffi tent̄. ita eis dē illoz opinio elidit̄ q̄ plurib̄ irretitū peccatis eiusdemq̄ veniā a dño p̄sequi posse. sine alteri penitētia. **A**u auct̄ib̄ astruere conant̄. Aut enī p̄pheta. Non iudicabit de us bis in idipm̄. vel vt alij trās stulerūt. **N**on p̄surget duplex tribulatio. Si ergo inquit̄ il li aliq̄s sacerdoti fuerit p̄fessus vnū de duobus vel plurib̄ peccatis. 7 d̄ illo iniūctā sibi p̄nīaz a sacerdote satisfactione exple uerit. ceteris tacitis. non p̄ illo peccato ampli iudicand̄ est. de quo satisfecit ad arbitriū sa

mens. Et qm̄ iste erroz suam habebat defensiones. ideo hec pars diuidit̄ in duas. In p̄ma r̄ndet 7 excludit de fensionem quā habebat ex auct̄e scripture. In scda de fensionē quā habebat ex auct̄ib̄ patrū. ibi. Alias q̄s au cōritares inducūt. Prima diuidit̄ in duas. In p̄ma r̄ndet auct̄e. In scda. expositiōni. ibi. Nam 7 si sup eū dem locū. Hiero. 7c. Quelibet harū patrū duas habz In p̄ma opponit. In scda soluit. 7 hoc factis manife stum est in littera.

cerdotis. qui vicem christi i ec clesia gerit. Ideoq̄ si de eo ite rum iudicet̄. bis in idipm̄ iudi cat deus 7 p̄surget duplex tri bulatio. Sed de his oportet il lud tm̄ intelligi qui p̄cedentib̄ supplicijs cōmutant̄ in bonuz et sic p̄seuerant. sup quod non p̄surget duplex tribulatio. Qui vero inter flagella duriores et deteriores fiunt vt pharao pre sentib̄ eterna p̄nectūt. vt tpa le supplicū sit eis eterne pene initiū. Unde augu. Ignis suc census 7c. i. vindicta hic incipi et. 7 ardebit vsq̄ ad extremam damnationē. Hoc p̄tra illos no tandū est quid dicunt illud. f. nō iudicabit deus bis in idipsum. ad omia pertinere flagella. q̄ quidam hic flagellis emendā tur. aliq̄ hic 7 in eternū puniunt̄. **Q**uinq̄ enī modis fla gella p̄tingunt. vel vt iustus p̄ patientiam merita augeantur vt Job. vel ad custodiaz virtu tū ne superbia temptet vt pau lo. vel ad corrigenda peccata vt marie lepra. vel ad gl̄oziam

p̄moueat in bo no. 7 sic p̄mō du. 7 ē exēplū d̄ iob. Aut vt p̄ uel 7 sic sc̄s. et ē exēpluz in br̄o paulo. Aut vt reducat̄ ad bo nū. 7 sic cert̄. 7 ē exēpluz in ma ria sorore moyz. Aut ad gl̄iaz fla gellari. 7 h̄ du p̄liciter. Aut vt manifestet̄ porē tia i mis̄do. et sic ē q̄r̄. 7 ē exē pluz in ceco na ro quē dñs illu miatur. Aut vt manifestet̄ porē tia in iudicādo. et sic est q̄tus. et ē exēplū in an tiocho. Aliter p̄nt̄ distingui. q̄ oē flagellum aut ē ordiatū ad bonū. aut 7 ma lū. Si ad bonuz aut p̄mōdūz aut dem̄andū. Si contra ma lū aut euitādū aut corrigēdum

Determina no peccati uum

Beda q̄e q̄ oē flagellum aut ē ordiatū ad bonū. aut 7 ma lū. Si ad bonuz aut p̄mōdūz aut dem̄andū. Si contra ma lū aut euitādū aut corrigēdum

aut vindicādū. 7 fm̄ h̄ accipiunt̄ q̄nq̄ modi. vn̄ vsus. Job p̄bat. inclinat̄ paulū. purgat̄ maria. Herodem punit̄ in ceco sem̄ifestat̄. Sunt 7 alij modi sp̄ales 7 vtilitares q̄ his vsib̄ p̄tinent. Erudit. verit̄. p̄bat. et letū facit arat. Cōfortat. sariat. p̄sumat. deinde coror nat. Erudit. Hiero. vj. p̄ oē flagellū eruditio hierusa lem. Tertit. i. uerit̄. ps. multiplicare sunt infirmita tes eoz postea aace. P̄obat Eccl̄. xvij. Uasa figul̄ p̄bat fomar. Letū facit. Jaco. j. oē gaudiū erit̄ imate fr̄es 7c. Arat. Esa. xvij. veratio dabit̄ intellectu au ditui. Cōfortat. Job. vj. bec sit mihi p̄solatio vt affi gens 7c. Sariat. i. fecundat. Ero. j. q̄to magis opp̄i mebat. tāto magis multiplicabant. Cōsumat. Mar. v. B̄i q̄ p̄secutionē patiunt̄ p̄f iusticiā. Coronat. v. Cor. iij. Id qd̄ in p̄nt̄ est momētantū 7 leue tribula tiōis 7c. Dēs aut̄ ad p̄dicos modos reducunt. Nē tā gunt̄ flagelloz vtilitares q̄ sub trib̄ modis assigni p̄ri nent. 7 ampli sunt duo modi. **U**t iustus p̄ patē

rtam merita augeant. Videtur hic te primo modo male exemplificare. quia Job. vij. dicit. Utinam appenderetur peccata mea quibus iram merui. Itē Greg. in moral. quicquid mali patimur p peccatis nostris accidere ē manifestū. 30. dicendū q̄ causa dupliciter dicit. scz p p̄nc & cōter. Cō

munitur sic dicitur causa sine qua nō accipit do igit cāz largē p cā sine q̄ non sic oīno pena dē veire ob meritū culpe original. qz p̄cā nisi p̄cā si fer nlla est p̄cā. Si aut accipiat p̄nc p cā meritoria vel finali. sic n̄ meruit iob illaz penam. Et qd dicit vīnam appēderēt. hoc ē p̄nc ad opp̄situm. qz sicut ip̄e dicit p̄nc q̄ p̄cā ip̄o p̄nc nali ē excedit meritū.

4 **U**el ad iniūm p̄nc ut herodi. Videtur nā ledicere. q̄ dicit August. de penitētia. quicquid deus p̄nc miseri p̄nc scias ē flagellum corrigentis non dānātis. Itē q̄ dicit homo vult potest conuerti & p̄nc mereri. et est in statu vitę. ergo non debet iudicari pena. R̄. dicendū q̄ flagellus infirmitati habet comparationē ad infirmitatē. & illum cui infligit. De i infirmitate autem est loqui aut q̄ntu

ad volūtātē antecedentē. vel sequentem. Si q̄ntu ad voluntatē antecedētē. sic omne qd de nobis facit & i fligit in p̄nc vita ordinatōem aliquam habet ad gloriā. qz fm voluntatē istā vult fieri. Si aut q̄ntu ad voluntatē cōsequētē. quia fm hanc voluntatē vult deus fm qd p̄nc. et p̄nc istum in malicia p̄nc surū penam dicit infligere in vindictaz grauis culpe. Similiter de flagellato est loqui dupliciter. Aut q̄ntu ad statum. & quia ip̄e est in statu in quo potest reuerti. tam ip̄e qz pena aliquam ordinatōem habent ad bonū. Aut cōtingit loqui q̄ntu ad obstinatōem anīmi. que cōvertit benignitatem in iraz & gratiam impugnat. & sic sunt ei p̄nc in demnationē. & sic patet vtraz pars.

Hierem. xvij.

Hiero. de egyptijs et israelitis & sodomitis

Que sit intelligentia premissoz.

Et non p̄nciri sententiā iudicis. Videtur male dīcere. quia qui semel iudicatus est et punitus a sacerdote apl̄ nō iudicabit nec punit. q̄ s̄nta iudicis p̄nc. R̄. dōm q̄ sacerdos aut absoluit nō absolūtū & ip̄onit miorē penā q̄ dō. & sic iudicat s̄nta hoīs & nō iudicis su

purgari magna x̄o diuturnis eternisqz supplicijs reseruati ita iniquis. Querat hic aliqz si fidelis dephensus in adultorio decollatur: quid de eo postea fiat? Aut em̄ punitur: & falsum est quod dicitur: non iudicabit deus bis in idip̄m. Aut non punitur: & opranduz est adulteris vt hic breui p̄nc punitur: vt frustrētur ibi cruciatuſ eter nos. Ad quod respon demus deum vt omniū reruz ita supplicioz quoz scire mēsuras. & non pueniri sententiā iudicis. nec illi in peccato rē exercende: de hunc pene auferri potestates: & magnū peccatuz magnis diuturnisqz lui cruciatibus. Si quis x̄o punitus sit p̄nc: vt ille q̄ israelite maledixerat: & q̄ in sabba to ligna collegerat: tales post ea nō puniri. qz culpa leuis p̄nci supplicio cōpensat. Leuis em̄ culpa leui supplicio cōpensatur. Ihs satis inuit Hiero. grauiā p̄nc et hic puniri q̄ ui supplicio: et i futuro punienda eternali. de q̄bus p̄nc nō agit iter flagella. Leuia x̄o q̄ hic punitur: leui pena p̄nci rōem recipere. qd in bonis fieri nō ambigimus: & in tr̄a is forte etiam sit ita. Satis iaz apparet: qd illi de p̄ncia induxerunt non facere pro eis qui dicunt ei q̄ crimen sibi reseruatur de alio veniaz p̄nci p̄nciaz.

logi ē leue p̄nci. marie qz punit p̄nci mortē q̄ erat p̄nci de bita eno: missimis p̄nci. R̄. dōm q̄ Hiero. non vocat suppliciu mortis leue absolute. s̄ i p̄nci ad penā eternā. & leue culpā vocat tū p̄nci hoc q̄ sel p̄nci trā ē. nō etiā qz neutru habebat de formatē notabile. & iō si vter qz voluit p̄nci de facili potuit misericordiaz iuenire & graues penas euadere. vterqz illorū oculus fuit ex rigore legis q̄ data erat i timorem. **E**t qd obicit de blasphemia. dicendū q̄ fm Rich. de sc̄to Hier. nō ois blasphemia ē p̄nci i sp̄nci. s̄ q̄ dī sp̄nci blasphemie. q̄n dō volūtātē h̄ blasphemādi dū. S̄ illa q̄ dī: ex q̄dā furre p̄nci & sine p̄nci nō ē sp̄nci p̄nci q̄nciā reputāda grauis. licet ipsa graue possit ēē peccatū.

perni. et hoc mō si videat pueniri sententiā iudicis non tamē puenitur. q̄a ogret hominē puniti i foro dei. aut sacerdos fuato ordie rector & qualitate punit. & sententiā sacerdotis ē sententiā dei hic hominē absolūtis et ruc non puenitur. quia ip̄e iudex iudi. ar p̄nci n̄strā suum cui p̄nci mysteriū n̄ castus est nisi p̄nci misteriu dei absolūtis. **L**euis enim culpa leui supplicio p̄nci. P̄nci h̄ ex pla de israelita. q̄ collegit ligna i sabbato. & vlti us d̄ eo q̄ israelite maledixerat & q̄ etiam blasphemauerat. & videtur in vtroqz maledicere. tū rōe pene. tum rōe culpe. R̄ rōe pene. qz vter qz oculus ē & la pidat. & hec est grauis p̄nci. s̄ p̄nci mortis. Itē de culpa vi det falsū. qz blasphemia est grauisimū peccatū. P̄nci trā grefuo mādati deca

Haum. s.

6

f

7

Ad intelligentiam huius partis sex incedit et hic sex
 da. Primo quod vix possibile sit deo reconcilia-
 ri per satisfactionem. Secundo vix sit possibile deo
 satisfacere de vno peccato alio recte. Tertio vix sit
 charitate abstinentie a peccatis possibile sit satisfacere.
 Quarto vix opa satisfactoria extra charitatem facta vix
 iusticiam adveniunt charitate et debeant purari in foris.
 Quinto quod vix per alia opa aliud mereat. Sexto et vlti-
 mo quod quid sit illud quod mereat.

Questio. j.

Quod sit possibile deo reconciliari ostendit per diffinitio-
 nem quod est satisfacere. Quia dicit Anselm. satisfacere est ho-
 noris debiti deo reddere. Sed hoc est possibile homini. ergo
 possibile est satisfacere. **I**tem quomodo ista contra que delin-
 quunt misericordiosus est. tanto minor exigit penam. et quomodo
 minor exigit penam. tanto facilius et possibile est ei satisfacere.
 sed deus est multo misericordiosior homini. ergo si potest
 homini satisfacere. et deo. **I**tem sufficiens aliquid puniri quoniam ta-
 riu dicitur ei tormentum quantum fuit delectamentum. quia hoc est
 iusticia legis moysaice Deuterio. xxy. Juxta mensuram
 peccati erit et plagarum modus etc. Et legis diuine. quantum
 se glificauit etc. Sed aliquid potest sibi hoc facere. ergo potest
 deo satisfacere. **C**ontra. tanta est offensa. quantum est quod
 offendit. sed deus est infinitus et offendit in peccato. igitur et of-
 fensa. Sed quanta est offensa. tanta debet et satisfactio. alio-
 quin non sit satis. ergo in infinitum oportet hoc se puniri.
 hoc est impossibile alicui. ergo non potest satisfacere deo homo
 de peccato. **I**tem peccatum diaboli peccatum nostrum non excedit in in-
 finitum. imo quomodo eius culpa excedit humanam. tanto vix
 nature ad sustinendum mala et facendum bona est fortior.
 Sed diabolus non potest satisfacere. ergo nec homo. **I**tem pri-
 mus patris non potuit de culpa sua satisfacere. quia cum esse
 homo voluit in scientia assimilari deo. ideo ad satisfactio-
 nem esse factus quod deus fuerit homo. sed quod per peccatum voluntatem
 suam voluerat diuine. ergo non potest satisfacere. **I**tem nullus
 de originali potuit satisfacere nisi per mortem christi. sed mul-
 to minus poterat originale quam actuale. ergo etc. **H**ic. di-
 cendum quod hic est vix modus dicitur satis probabilis. quod de o-
 mni quod est in peccato non sit satisfactio. quoniam hoc est impossibile
 vix et deus non exigit satisfactioem de omni quod est in culpa.
 sed aliquid condonat per misericordiam. de aliquid requirit satisfactio-
 nem per iusticiam. ut sit hic misericordia et veritas. nec vix
 est satisfactio nisi peccator condonatio. sic nunquam est meri-
 tum nisi peccator donum gratuitum. **U**n notandum quod in peccato
 duo sunt. scilicet offensa dei. et libido deordinata. scilicet offensa
 dei est infinita. et pro illa non sit satisfactio. sed dei mi-
 sericordia illam remittit suam dando gratiam. libido autem per
 se finita est. Et quod deus iustus est. et non totum remittit. sed per
 illa exigit penam condignam. et quod ad hoc possibile est deo
 satisfacere. Et sic per misericordiam ad duo prima. Ad primum quod non
 sit satisfactio de offensa. Ad secundum quod diabolus non
 potest satisfacere. propter impossibilitatem percipiendi gratiam in qua
 remittat sibi diuinam offensa. Patet etiam ratio ad tertium.
 Deus enim per misericordiam relinquit omnino offensam dando gratiam.
 sed satisfactioem exigit de ipso dano quod intulit sibi peccato-
 re: per culpam et delectationem libidinosam. Et quod ad id in-
 tulit sibi danum mortis et totum postulant. ideo non potuit
 plene satisfacere. nisi ille qui non esset mortis debitor et vale-
 ret totum generi humanum. Sed peccator habet deum peccator in se
 danum in imaginis deformate neque reparabilis est. et in se
 danum sibi non aliam. et ideo non est sile. **A**lter est modus dicitur
 de etiam satis probabilis. et videtur rationalis. quod si diuina miseri-
 cordia relinquit offensa homini dando gratiam. non tamen ita omnino re-
 linquit quoniam etiam exigit de offensa satisfactioem per iusticiam.
 Et quod homo non potuit per tanta offensa satisfacere. ideo deus

dedit ei mediatorem qui satisfaceret pro offensa. **T**ri in sola
 fide passiois christi remittit omnia culpa. et sine fide est nullus
 iustificatus. Et sic hoc dicitur quod omnia satisfactio nostra virtute
 tem huius satisfactioem christi. Sed ipsa satisfactio christi huius effectus
 est in membris per actum baptismi plenius. per actum penitentiae
 prope fide ante nouam legem et etiam post. et in his qui non possunt
 fieri effectus huius ad huc minor. vix omnia satisfactio non tamen
 de peccato per se patens. sed etiam de aliis fundata est super sa-
 tisfactioem mediatorem. Et sic huius vias facilis est ratio
 ad obiecta. Sicut enim offensa est infinita. sic quod deus placet
 est satisfactio infinita. Sicut secundum per quod diabolus
 non habuit mediatorem super quem posset fundari eius satisfactio.
 Sicut per tertium de ad. quoniam sicut ipse non potuit satisfacere
 de peccato suo. sic nemo potest sufficiens satisfacere de
 suo. nisi super satisfactioem passiois christi per fide est fundata.

Questio. ij.

Utrum possibile sit deo satisfacere de vno peccato sine alio.
 Et sic videtur. **I**tem. **P**etrus valet ad omnia. **B**lo-
 ma christiane discipline in pietate et misericordia est. quia quod sequitur
 tur etiam si lubricus carnis parat sine dubio vapulebit.
 non tamen punit. Et sic stat quod intelligit de lubrico mortali. quia si
 de veniali etiam sine illa non punitur. ergo etc. **I**tem ratione videtur
 de. quod satisfactio videtur transgressioni et opposito. ergo
 cum impossibile sit transgredi nisi successu. primo vno modo
 deinde alio. videtur sicut quod potest satisfacere primo de vno
 peccato deinde de alio. **I**tem alii peccato alio debet pena et
 alia satisfactio. unde et alia imponitur. esto ergo quod pro
 aliquo peccato imponatur pena debita. si eque qualis illam om-
 pli non potest deus etiam in tabeo aliquid. sed potest exigi commutatio
 ad aliam culpam. ergo etc. **I**tem plus desiderat deus satisfactio-
 nem sibi fieri a peccatore quam aliquid creditur solutioem a do-
 bitore. sed debitor qui multum desiderat solutioem recipit
 solutioem de vno sine alio. ergo et deus satisfactioem de
 vno peccato sine alio. **I**tem homo potest satisfacere de vno ve-
 niali committendo etiam aliud. ergo pariter de mortali. aut
 quod quare non. **C**ontra. **I**sa. lviij. ecce ad hunc et peccato-
 res ieiunatis. Et post. nunquid tale est ieiunium quod elegi.
 quod dixeret. non. Ergo non placet deus peccato ieiunium. quod
 ieiunatio committitur peccata. **I**tem Grego. in omel. qui se
 alia plagiatur alia committit. penam agere aut ignorat aut
 dissimulat. **I**tem ratio videtur. quoniam in hoc peccato est pena di-
 gnus. quod tamen imaginem deformat. ergo nunquam satisfactio
 sit reformatioem imaginis. sed in eo qui satisfactio et rur-
 sus peccat nunquam reformat imaginem. ergo talis nunquam sa-
 tisfacit. **I**tem in peccato est conuersio et auersio. et pena dei
 betur peccatori ratione auersiois. sed peccata omnia conueniunt auer-
 sione. ergo satisfactio respicit peccatum sicut in quo conueni-
 unt. ergo impossibile est satisfacere de vno sine alio. **U**
Ratio. quod aliquid posuerit quod de vno peccato poterat fieri sa-
 tisfactio peccatoe persistere in alio. et ratio eorum erat diuina
 largitas et benignitas que acceptat satisfactioem quan-
 tumcumque modicam. Sed tamen non considerauerunt sufficienter
 quod sit satisfactio. Non enim satisfacere dicit tolerantiam
 penam tamen. quod deus in malis nostris non delectatur. sed delectatur
 in iusticia voluntatis nostre et reconciliatorem quod non potest habere
 de vna culpa sine alia. tum propter conuenientiam virtutum
 in vna gratia. quod delet culpam omnem mortalem cum habeat omnes
 virtutes aeternas. tum propter diuinam largitatem que sicut patet non
 gratificat. imo omnem offensa condonat. tum propter peccatum moy-
 salia quod omnia condonat in auersione et peccato. et omnia sunt
 deum et pro vno. Et ideo si deus remitteret culpam de vno
 sine alio. simul esset is cui remittit amicus et inimicus. con-
 uersus et auersus. Et ideo sicut dicit magister. error est
 hoc ponere quod homo satisfaciatur deo offendendo deum. quia
 semper manet auersio. et imaginis deformatio. et iniuria.

cia. Et ideo dicitur Eccl. ix. qui in vno peccaverit multa bona pder. Et beatus Jaco. ij. capt. q. offendit i vno factus est oim reus. q. q. peccat in vno no satisfaciat p ali quo co q. in oipcto vno offendit. r. ipossibile e q. deo sit amicus r. inimic. eiusde. Ad illud ergo qd obicit de illa glo. q. no pbit. dds q. intelligit q. opib. rueratis pparat qd ad gram qua satisfaciatur de oib. Ad illud qd obicit de trasgressionem. ddm q. no e sile. q. cm mala facim. io mali sum. r. ido q. act. no sunt neri nec transgressionem. s. no q. bona facim. boni sum. s. ccontra. et ideo opret q. are sit amicus p aliq. pcto satisfaciatur. et si amicus. ergo nullu pctm bz mortale. Ad aliud qd obicit ddm q. isti pcto debet tara pene de se. nisi remittat per gram. qua ipossibile e illi soluere q. in finira. r. io nun q. fit tarari pena debita q. usq. mar. er in culpa. Ad illud qd obicit q. de vult plus satisfaciem. q. et duoz solutione ddm q. deus silt recipit satisfacione paula tim. s. q. diu est in aliq. culpa no est i soluendo aliqd. imo in obligado se pnt. et ideo deo no recipit. Ad illud qd obicit de veniali. ddm q. no e sile. q. veniale stat sit cu gra p qua ptingit satisfaciem. no sic mortale. imo qd libet mortale tollit fundamentu satisfaciem. sicut mek. paretur in sequenti pblemate.

Questio. iij.

Utr extra charitate abstineret a pctis possibile sit satisfaciem. Et q. sic videt Luc. xj. dare elyna r. ecce oia mu da sunt vobis. Estat q. ibi loqitur de pctonib. ergo pr qd satisfaciem p elynaz sine gra. Et b. p. Dan. iij. dixit Daniel Nabucho donosoz. pctā tua elynis redime. Et stat q. ille erat pctoz magn. ergo rē. Ite Tren. iij. venaroe cepit me. Blo. r. si fides deest. pctā satisfaciem. s. vbi deest fides no est charitas. ergo rē. Ite rōe videt. q. ad nullu pceptu diuinu tenet hō ex charitate. h. stat. q. si qd p loco r. tpe pareres honorat etiā no hns charitate no peccat. ergo multo min. tenet ex charitate iplere sacerdotis mada. s. satisfaciem est mada tu sacerdotis. ergo pr fieri extra charitate. Ite si tenetur ex charitate satisfaciem. cu nullu sit cert. vtrū amore aut odio sit dign. sp est i dubio. ergo sp d. pcededa e pnia tibi vtrū ad monē. ergo esto q. impoita sit alicui pnia dare centu marcas. videt fm hoc q. sp tenet dare. s. b. est impoibile. ergo tenet ad ipossibile. Cōtra. no respicit dñs quānt. s. ex quāte. s. voluntas sine charitate no placet deo. ergo nec op. nec satisfaciem. Ite q. diu hō est extra charitate e inimic. s. satisfaciem est reconciliativa. ergo tal. no pr satisfaciem. Ite ap. l. i. ad L. oz. xij. Si distribuero in cibos pauper. ocs facultates meas. charitate aut no habuero nihil mihi pdest. g. rē. Ite nullu dānat. p culpa p q. satisfaciem. r. nullu dānat nisi ppter culpā. ergo nullu satisfaciem dānat. s. nullu cu adie dānationē nisi q. bz charitate. ergo nullu satisfaciem nisi q. est i charitate.

17 q. est i charitate. ddm q. satisfaciem q. tu est de vno is iponaz diuinā acceptatōez r. reconciliatōne r. amicitia. Et etiā q. sine gra gratiā faciem r. charitate ipossibile est aliq. deo placere r. opa eius acceptari. ido nec satisfaciem e possibile. potest in hō anteq. beat charitatez ppare se ad hndā charitate r. ad ereqndā satisfacionē. Et sic intelligit silu dñi r. silu Daniel. vt se ppēt ad elynā p gram. q. accepta multiplicado elynas satisfaciem. Ad illud qd obicit de glo. in Tren. ddm q. si des ibi d. scia pcti. Aliq. em hns gram p penā satisfaciem de culpa cur. no bz memoria. vñ tān valer dicere. s. fides desit. quānt. si desit scia. Ad illud qd obicit

tur q. nullu tenet ex charitate implere mandata. ddm q. qn satisfaciem op. ab boie iponit homi. no tenet illud. op. facere ex charitate siue in charitate. q. pceptu. s. p. esse bz i charitate facere ad hoc q. sit emedatoru r. deo placituz. r. ideo dico q. ope illo inuicte p. plecto. no tenet illud iterare. s. si dubitat. pbabilit. se deo no satisfaciem. non dz a satisfaciem cessare q. usq. p. signa pbabilia bz bear certitudine de culpa dimissa r. pena. Un sic dicitur est de alijs factis. marie de eucharistia q. non valet nisi hnt charitate. non tm tenet qd accedere ex charitate fm veritate. s. se pbabilit. r. isponere. ita etiā d. satisfaciem ddm q. opa inuicte in satisfaciem. tenet facere. r. tenet se disponere q. tu e in se. r. sic absolutu est i foro ecclesie r. a pena sue scie. r. i foro dei absolutu vt no peccet in hoc faciedo. s. tm p. bec opa non absolutu oino. r. ideo sanu silu est q. hō sp penit. sufficit tm cu signis pbabilib. fecisse pniā inuicte. nec opret cā iterare. vñ si centu dedit no dz iterare. nec sacerdos dz iter. ipone. renisi pro aliq. culpa de nouo pmissa. Satisfaciem enim talis in foro eccle r. sue scie. Un notadu q. duplex pr distingit for fm duplex iudiciu. s. for scie. r. for diu ne iusticie. Primu e manifestu. secudu e occultu. Si qd igit iplear pniaz ipositā sine remissu scie. sed tm extra charitate. non tenet satisfaciem apli. nec iudicio sacerdotis nec suo. tenet tm iudicio dei. q. ad huc de. exiger penā. illud aut for distinguit ptra for eccle. s. illud vo cat for eccle qd est in facie ecclesie publicu.

Questio. iij.

Utr opa satisfaciem extra charitate aduenire charitate remittat siue viuificet. r. an debeat pputari in foro. Et q. sic videt sup illud Leuit. xxi. si attenuat. fructus tuus r. glo. exponit q. fruct. bone iustitias debet pputari ab eo tpe ex q. peccauit. r. ex hoc videt q. charitate aduenire pnt bona opa pputari. Ite bap. i. m. accepta ficto extra charitate adueniente charitate inepit valere. ergo silt cu satisfaciem sit op. facti. m. rale potest valere aduenire charitate. Si dices q. no est sile q. in baptismo impmit caracer. Cōtra. hoc est de restituroe q. tuc valet ad salute cu adueit charitas. nec o. p. o. ter iterari. Ite facili. est i natura viuificare qd no vitit q. qd vitit r. est mortuū siue mortificatū. p. m. em est naturale. secudu sup naturaz. ergo cu opa mortificata aduenire charitate viuificet. m. k. r. magis mortua. vt salte eq. l. r. Ite bonu mortis magis p. in quū est grē q. bonu nature. s. naturalia viuificant r. gra reformantur. ergo r. bona in genere pus facta. Ite ratio q. r. de us remittit culpā r. no remittit penā est. ne pctm remanear ipunitu. ergo si iste pctoz punit. est ante aduentuz grē nunq. dz puniri post gram. vel in pre dz. aut nullo modo puniri dz. aut non tantu. ergo bona opa pputatur. Cōtra. qd nullo modo viuut. nec e a pncipio vt uere. nec bz potētia ad vitā n. pr viuificari. s. rale e op. extra charitate factu. g. rē. Ite oc satisfaciem e meritozū. s. nullu e meritozū nisi ex charitate. s. op. illud no fuit ex charitate nec ap. l. pr eē. q. ipossibile est q. muret originē. ergo ipossibile e inf. opa satisfaciem pputari. Ite peccator ante satisfaciem est obligat. ad penaz infimā. s. ab infimo nihil adimit. ergo q. n. i. c. q. peccator se affligat tenet ad aliq. lē penā. ergo non debent talia opa pputari. Ite op. ex charitate pcedēs excedit imp. p. o. n. a. l. r. op. extra charitate factu. sed qd ip. o. p. o. n. a. l. r. excedit aliud non accretur et additōe illu. ergo q. n. i. c. q. opa fecerit ante charitate nihil adducit ad opa post charitate. sicut nec punct. ad lineā. ergo in

31 **Q**uæ si meret remissionem pene. aut inest
one. aut duratõe. Non duratõe. quia pœa est infinita
Si. inestione. sed q̄rum ad hoc est finita. ergo in tan-
tam possunt multiplicari bona opa q̄ nulla erit pena.
Quæ tante culpe debet tanta pena. Sed opa bona ex-
tra charitatẽ facta non imuratur nec minuunt culpã. ergo
nec penã. Quærit ergo ad qd valeat hmoi opa bona.
Quæ ddm q̄ hmoi opa bona extra charitatẽ facta qm̄
bona sũt inestõe valent ad multa. Ad t̄paliũ multipli-
cationẽ. Et a. j. Si volucritas et audieritis me bona ter-
re comedetis. Ad t̄paliũ pene diminutionẽ. iij. Regũ
xij. Nõne vidisti achab corã me humiliatũ. idcirco nõ in-
ducã tẽ. Ad q̄re impetrationẽ sicut raab Josue. vj. in-
venit q̄raz. p̄f opa q̄ fecit nũcijs. Ad bone vite susten-
tationẽ. L. d. c. iij. Bonũ q̄ viro cũ portauerit iugũ tẽ.
Ad p̄ci resistẽtia. q̄ p̄ciũ trahit suo p̄dere. ad aliud
Ecc. iij. Ignẽ ardẽtẽ extinguit aq̄. et elyna resistit pec-
cato. Ad tolerabiliorẽ penã eterna. sicut dicit augu. q̄
valer vt tolerabilior sit dñatio. s̄ illud diuersimode
intelligit a diuers. Quidã eni dicit. q̄ facit penã tole-
rabiliorẽ nõ mutãdo penã. s̄ fornicãdo subm. s̄ h nõ

Quid errorẽ eorũ q̄ dicunt q̄ pnia p̄t fieri de
vno pctõ sine alio. rñdẽs rõib̄ sumpti ex auctõ
bus sanctorũ et p̄suetudie ecclesie.

Alias q̄ auctõs iducũt tẽ. Sup̄ rñdẽ mgr rõm sup̄re
ex sac̄ scriptura. In hac pte rñdẽ rõib̄ sup̄tis ex auctõb̄
scõrũ et p̄suetudie eccle. Nã r̄ h ps̄ q̄tuor. In prima
põit rõnes q̄ videt̄ facere ad hũ op̄tionis d̄fensionẽ
In scõa v̄o p̄õit veras rñsões. ibi. Dis rñdẽri p̄t rẽ.
In tertia improbat falsas q̄c et p̄babilẽ rñsões. ibi.

Ponit rõnes que videntur facere ad huius
opinionis d̄fensionem.

32 **A**lias q̄ auctõs iducũt. Aut eni. Bre. pluit dñs
sup̄ vna ciuitatẽ et sup̄ alterã nõ pluit. et eadẽ ci-
uitatẽ ex pte p̄pluit. et ex pte arida relinqt. Luz
ille q̄ p̄ximuz odit ab alijs vicijs se corrigi vna
eadẽq̄ ciuitas ex pte cõpluit et ex pte arida re-
mãet. q̄ si qdã cũ qdã q̄ vicia refecit i alijs q̄ui
ter p̄durãt. Itẽ amb. Prima p̄solatio ẽ q̄ nõ obli-
uiscit misereri d̄s. Scõa p̄punitiõẽ. vbi et si si-
des desit. pena satisfacti et releuat. Rõc q̄ vtũ-
tur dicẽtes. Si q̄s vnũ pctũ p̄fiteret altero ta-
cito. et satisfactiõẽ a sacerdote iunctã expleue-
rit. nunqd si ad pctũ tacitũ p̄sus fuerit p̄fessus
p̄ vtroq̄ ei pnia imponet. Lõge h v̄f a rõne et
eccle p̄suetudie q̄ p̄ eodẽ pctõ nisi reiteret nul-
li bis pnia impõit. Sũt ḡ illa pcti p̄diḡ satisfac-
tio. vñ et peccatum delerum videtur.

Ponit veras rñsões.
Ihis rñdẽri p̄fic. illõ Bre. pluit dñs tẽ. Nõ ad
criminis veniam sed ad operis peccati deser-
tionem referendum est. vt ideo pars ciuitatis
dicatur complui. quia ab actu et delectatione
peccati cui ante seruiebat modo cessat. non q̄
eius veniam habeat. vocaturq̄ pluuia illa talis
continentia qua ab opere peccati reuocatur.

ẽ agruũ dicere q̄ h̄ aliq̄ def dñato p̄f opa illa q̄ fa-
cir mĩt̄ sustinere. q̄ aut daret ad sp̄. aut ad tempus. et
vtrũq̄ ẽ incõueniẽs. Illa eni v̄f aut ẽ natural̄ aut gra-
uita. q̄rã neutriũ facile ẽ intelligibilũ assiḡre. Aliq̄ di-
cũt q̄ valer ad remissionẽ pene v̄mis. q̄rã cũ hẽbũt re-
morũm d̄fice q̄rã si nulla opa bona fecissent. S̄ illõ
ñ valz. q̄ remorũs d̄fice erit v̄m q̄rãtã culpẽ. sicut et
ignis. ḡ si ñ valz ad ignẽ. nec ad v̄mẽ. Itẽ tertio mō d̄v-
cedũ q̄ valer ad tolerabiliorẽ dñationẽ ex p̄f̄q̄nti. q̄
impediũt culpã factã agguari. tenã retrãbũt hoĩem a
p̄ci fr̄q̄ntia. et ab inestõe libidĩs et v̄tẽp̄. q̄rã ñ ex tam
ra libidie peccat q̄ aliq̄nã bona opa facit sicut q̄ det ob-
luscãt. Et ad v̄mẽ. q̄rã min⁹ cruciabit et miorẽ rei
morũm q̄ si opa illa ñ fecisset. ñ d̄ illa culpa quã com-
misit. s̄ d̄ mal⁹ q̄ com̄miseret et d̄ bonis q̄ ob̄m̄l̄sisset si il-
la bona opa ñ fecisset. et ita intelligẽdũ ẽ d̄ eo q̄ statim
morit. et d̄ eo q̄ magis morit q̄ neget r̄p̄m. et d̄ p̄f̄sibus
Dis v̄f p̄az rñsõ ad vtrãq̄ p̄t. Rõnes ad p̄mã p̄-
tem p̄cedũt de pena quam posset incurrere si illa ope-
ra negligeret. ratiões v̄o ad oppositũ p̄cedũt de pe-
na que debetur culpe iam facte. et sic p̄az tonũ circa h.

Quibusdã tñ v̄f fuisse satisfactio tẽ. In q̄ra ad v̄ita-
tis p̄firmationẽ et errorũ p̄fusionẽ adduc̄ auctõs p̄bã-
res q̄ ñ possit fieri pnia d̄vno pctõ s̄d̄ siḡmãcat i alio
ibi. Satis arbitro ill tẽ rñsum. Quilibz ar̄ p̄tũ possz
subdiuidi i duas p̄es. Nã in p̄ma p̄õit duas rões. In
scõda ponit duas responsiones ad predictas ratio-
nes. In tertia ponit primo aliorũ r̄r̄el p̄sõiõẽ. tẽm̄
de improbat. In quarta primo p̄firmat veritates p̄-
auctõitates. scõdo epilogat partes. vt cuilibet in sp̄i-
ciant patet.

33 **Q**uæ ex fonte gr̄e dei id cordi in a
stilla. vt v̄sic paulatim ad peni-
tẽtia v̄ciar. v̄leo min⁹ a deo pu-
niat q̄ diuturniori delectatiõẽ
et actu pcti maius sibi accumu-
lat tormentũ. Si v̄o ad indul-
gentiam reatus pluuia refera-
tur. euangelice sententie p̄tra-
ire videbitur. Si eni prop̄ mi-
sericordiaz quo quis proximo
suo non miseretur. etiam que
dimissa sunt replicantur ad pe-
nam multo magis que nondũ
sunt dimissa propter odium fra-
ternũ ad penam referuari p̄-
bantur. Et stille qui arbit̄ sue
voluntatis p̄statũ est. non po-
test inchoare nouam vitam vt
ait augu. nisi peniteat eum ve-
teris vite. quomodo ad noui-
tatem indulgentie perueniet
qui odij verustatẽ nõ deposuit

vel que p̄uenit et disponit voluntatem ad suscepti-
onẽ gratie. et hec est gr̄a gr̄e data v̄l q̄ p̄cũt op̄ s̄ ñ fa-
cit volũtatẽ bonã. mgr̄ igit loq̄tur hic de gr̄a gr̄is data
in scõdo d̄ gr̄a gr̄ũ faciente.

Prima ra-
tio sumpti
ta ab auctõ
Bre. sup̄
gechielem

Secunda
ratio sum-
pta ab am-
bas. sup̄ oc-
tonarium
v.

ad p̄-
mã rñem

a. q̄. **Q**uia ẽẽ
fonte gratie tẽ.
Videtur fm̄ illi
lud verbũ Bre
gõij q̄ gratia re-
tur paulatim et
q̄ paulatim ex-
pellatur pecca-
tus. Contra. su-
pra. lib. ij. disti-
cti. xvi. dicitur q̄
gratia p̄ueni-
ens est fides cũ
dilectione et hec
non comparia-
tur secus culpã.
Rõ d̄cedũz q̄ de
us non tantum
dicitur instilla-
re donuz gratie
gratum facien-
tis. sed etiaz do-
num gratie gra-
tis dare. Et gra-
tia p̄ueniens
vtrãq̄ dicitur.

33 **M**ulta eni sunt genera elynarum. Notandum hinc quod dicitur est elyna corporalis quodammodo spiritualis. Elyna corporalis septembris est sicut in hinc sunt. Cistiro. poro. cibo. redimio. ego. colligo. rondo. Sufficiens aures harum potest assignari sic. De differencia ordinantur extra defectus corporis. ut ait

ad secum dam rones

1. Corinthio. iij.

Aug. in li. de pnia.

Aug. in enchir.

Luce. i.

De generibus elemosynarum.

Illud etiam quod ambigitur et si fides desest peccata satisfaciunt. non de fide intelligitur quod creditur in deum. sed de conscientia delicti. Desest enim conscientia. cum conscientia peccati non subest. Nam cum delicta omnia non intelligat. est aliquando in homine peccatum cuius non habet conscientiam. Et in apostolo. Nihil mihi conscientia sum. si in hoc iustificatus sum. Et hoc quod flagellatus pro peccato cuius non est conscientia. si patienter fert penam et humiliter amplectitur cogitans se forte peccatum habere quod non intelligit et se pro eo puniri a deo. peccata illa satisfaciunt et releuat quantum ad hoc. Ad hoc autem quod obijcit de satisfactione illa. si satisfactio non fuit iterum imponenda est. si vero iterum imponenda non est. satisfactio fuit. et quod satisfactio fuit. veniam impetravit. Rursum de re potest satisfactio non fuisse. quod ille dignos fructus penitentiae fecerit. Est enim satisfactio penitentiae ut ait Augustinus. peccatorum casus excindere. nec suggestioibus earum aditum indulgere. Itaque sane quod scelerate viuunt nec curant talem vitam moralesque corrigere. et in ipsa facinorosa sua elynas frequentare non cessant. frustra ideo sibi blandiunt quod dominus ait. Date elynam. et ecce omnia munda sunt vobis. Hoc enim quod late pateat si intelligitur. Multa enim sunt genera elynarum. quod cum facimus adiuuamur. si solum quod dat esurienti cibum. sitienti potum et huiusmodi. et etiam quod dat veniam peccati elynam dat. et quod emendat debere in quibus peccata dat. vel coercet aliquam disciplinam. vel orat ut ei peccatum di-

Si autem est peccata. aut tunc releuat. et hoc. et sic solatio. satisfactio. et sic supponatio. et sic sunt septem. De omnia spiritualium remissio. correptio. solatio. supponatio. et oratio.

Sed ea maior est quam ex corde dimittitur. Quod si hoc sit maior elyna. vtrum corporalis an spiritualis. Et quod corporalis vtrumque. 34

mittat elemosinam dat. quia misericordiam prestat. Multa enim bona prestant inuitis. quando eorum spiritualium utilitati et non voluntari. sed ea maior est quae ex corde dimittitur. quod in nos quod peccauit. Multum enim magnum est erga eum esse beniuolum qui tibi nihil mali fecit. illud multo gradus ut tuum etiam inimicum diligas. et ei qui tibi malum vult et si potest facit. semper bonum velis. faciasque quod possis. Sed ergo dominus ait date elemosinam. vtrumque ita ne intellecturi sumus ut non credentibus in christum munda sint omnia si elynas istas dederint. Qui vult ordiate elynam dare a se deus primus incipere. et eam primus sibi dare. Est enim elyna opus misericordie. et dicitur est. Adiferere aie tuas deo. Non ergo se fallat quod per elynas largissimas fructuum suorum vel pecunie impunitatem se emere estimat in peccatis permanentes. quod ita diligunt ut eis oportet differere. Quod diligunt inimicis odit aiaz suaz. et quod odit aiaz suaz non est micorsus ei sed crudelis. Diligendo quippe eam sicut seculum odit eum secundum deum. Si ergo vult ei dare elynam suam quam sit munda. odiat eam sicut seculum et diligat eam sicut deum. Hac elyna quam sibi homo primi tus deus mundat interiora. Ad quod hortatur christus ait. Adhuc date quod intus. immundis ei nihil est mundum. sed poluta sunt eorum mensura conscientia ut ait apostolus. Immundis deus omnes quod si mundat si desit quod creditur in christum. deus quod scriptum est

Mat. xxv. dominus non faciet mercedem iudicio nisi de corporali. Sed contra hoc. quod sic se habet suba spiritualis ut aia ad corpus. ita elyna ad elynas sicut aia multo pluris est quam corpus. Et elyna spiritualis est corporalis. Sed dominus dicit sic dicitur. aug. et habet in ira elyna spiritualis dignior est et nobilior. corporalis autem est manifestior. et quia dominus propter rudem loquitur. idem mercedem facit de corporali inuens de spirituali maiora sicut habet intellectum.

Quid est elemosina. 2. Cor. xij.

Deus

Luce. i.

et in eodem modo et mali quod est corpus. primus in eodem modo odire est vtrumque spiritualis. sed in eodem modo est vtrumque carnalis. Dico ergo quod respectu aie vniuersalis quod deus est primum nullum habet deus sibi esse dicitur. quod non est iusticia sed necessitas. sed in corporali dum non excedat. laudabile est quod sibi dicitur et aliis pro. Aug. autem intelligit de spirituali non de corpore. Est et elyna opus misericordie. vtrum male dicitur super illud mat. vj. melius est gl. elyna est pro iusticia. sicut satisfactio est pro iusticia. et elyna est pro satisfactio. et sic. Sed dominus dicit dare elynam idem habet pro eodem duplex. aut solum quod considerat idem. et sic est pietas. aut quod considerat idem et debetur. quod sibi ipse sicut est. vtrumque quod quod cum habet superfluum. et sic est pro iusticia. et sic est iusticia. nihil omnino pietas ad iusticia ducit.

37 **Q**uod in peccato mortali permanens et si elemosinas largas et dicitur vult vult sit facere elemosinas largas quod paritas et vult quod non aut bonum est et charitate. aut i charitate. Si contra. ita amittit magis vult paritas. et e converso sic dicitur magis in se. Si i charitate. s. d. paritas opa s. m. q. ritates

Act. xv.
Abau.
vij.

charitas. s. siue parum siue multum fiat. et q. ritate charitatis m. valz vna q. ritum alia. It. d. no. p. car. q. rit. s. et q. rit. sic parer. Dns. eni. Luce. E. j. dixit de vi. dua q. m. su. duo era. m. nura. i. ga. zophilaru. ane. dico. vob. q. hec. vidus. ip. o. i. b. m. i. t. s. z. tra. si. b. e. t. s. t. u. l. t. e. t. d. u. e. s. q. d. a. r. e. t. m. a. g. n. a. z. p. e. c. c. a. m. d. e. o. n. e. c. s. a. c. e. r. d. o. s. t. e. b. e. r. z. e. t. i. p. o. n. e. r. e. n. i. s. i. b. o. b. o. l. u. m. s. i. m. e. t. v. a. l. z. q. r. i. t. u. m. v. n. a. m. a. r. c. h. a. p. d. i. c. e. d. u. q. d. d. i. g. n. i. t. a. t. e. c. e. l. y. n. e. e. l. o. q. v. l. p. o. p. a. n. o. n. e. z. a. d. a. i. d. e. s. v. e. l. a. d. i. v. e. r. s. o. s. S. i. a. d. e. u. d. e. s. i. c. m. e. l. i. q. e. t. v. u. l. t. e. d. a. r. e. p. l. o. q. n. u. n. t. E. t. e. t. r. i. p. l. e. r. v. u. l. t. a. s. P. r. i. m. a. q. s. i. e. s. t. i. c. h. a. r. i. t. a. t. e. a. p. l. u. s. s. a. t. i. s. f. a. c. i. t. S. e. c. u. n. d. a. q. u. i. a. s. i. e. e. t. t. r. a. m. a. g. i. s. d. i. s. p. o. n. i. t. s. e. a. d. g. r. a. m. T. e. r. t. i. a. q. s. i. u. e. s. i. t. e. t. r. a. s. i. u. e. i. n. t. r. a. m. u. l. t. i. p. l. i. c. a. t. i. n. t. e. r. e. s. s. o. r. e. s. z. b. e. n. e. d. i. c. i. t. q. d. d. n. s. s. u. a. d. e. r. L. u. c. e. x. v. j. f. a. c. i. t. e. v. o. b. a. m. i. c. o. s. z. c. S. i. a. u. t. e. m. p. e. r. c. o. m. p. a. r. a. t. i. o. n. e. z. a. d. d. i. v. e. r. s. o. s. e. l. e. m. o. s. y. n. a. n. o. n. p. r. e. c. e. l. l. i. t. e. l. e. m. o. s. y. n. a. s. i. m. p. o. r. t. i. o. n. e. q. r. i. t. u. m. a. d. m. e. r. i. t. u. m. z. s. a. t. i. s. f. a. c. i. o. n. e. L. a. n. t. u. e. n. i. m. m. e. r. e. t. p. a. u. p. e. r. c. u. l. a. i. n. d. o. n. a. t. i. o. n. e. m. o. d. i. c. i. p. a. n. i. s. q. r. i. t. u. m. d. i. v. e. l. i. n. d. o. n. a. t. i. o. n. e. m. a. t. o. r. i. s. I. n. h. o. c. t. a. m. e. n. p. r. e. c. e. l. l. i. t. d. i. v. i. t. e. q. u. i. a. p. o. s. s. u. n. t. m. u. l. t. i. p. l. i. c. a. t. e. i. n. t. e. r. c. e. s. s. o. r. e. s. q. u. i. p. r. o. e. i. s. t. e. n. e. n. t. o. z. a. r. e.

Ang. li.
de pnia au.
cto. nates.
inducit.

38 **Q**uod inordinate agunt dum a se non incipiunt et videtur s. m. hoc q. ordo sit necessarius ad elemosinas ergo si quis dat elemosinam prius cui debet dare potest non satisfacit. Contra. esto q. non debet minus indigenti. cum non teneatur dare aliq. et v. t. r. g. poss. li.

citerecurare. non seruat ordinem. et tamen non peccat. ergo non videtur perdere fructum elemosine. It. que ritur vtrum in ordine dandi elemosina sit attendenda bonitas vel indigentia. Et q. indigentia videtur. quia qui dat diviti elemosinam non facit. sed facit elemosinam qui dat paupi malo cur sit proximus et suscipiendus. Lo. r. r. r. u. u. h. u. i. u. s. h. a. b. e. t. u. r. E. c. c. i. x. j. D. a. i. u. s. t. o. e. t. n. e. r. e. c. e. p. t. i. s. p. e. c. c. a. t. o. r. u. m. Q. u. e. r. i. t. u. r. e. r. g. o. d. e. o. r. d. i. n. e. d. a. n. d. i. e. l. e. m. o. s. y. n. a. z. p. d. i. c. e. n. d. u. m. q. q. u. e. d. a. z. s. u. n. t. q. u. e. f. a. c. i. u. n. t. a. d. o. r. d. i. n. a. t. i. o. n. e. z. e. l. e. m. o. s. y. n. a. z. n. e. q. r. i. t. u. m. a. d. e. s. s. e. p. o. s. s. i. t. a.

Hieros.

Improbatio.

Apus in.

De operibus bonis.

muneret bona et cum destruxerit quod suum non inuenit. diligit bonum quod in peccato platur. It. hie ro. Si quis videt in multa peccata que facere aliquid iusta opa non est. It. in iust. d. v. p. p. multa mala obliuiscat paucorum bonorum. s. faciet ea metere in horrea. It. s. h. d. i. c. t. a. i. n. t. e. l. l. i. g. i. m. d. i. l. o. q. i. n. c. h. a. r. i. t. a. t. e. q. d. a. t. p. e. b. o. n. a. f. a. c. i. t. z. b. o. n. u. m. e. a. l. i. o. d. o. t. p. e. m. a. l. u. m. e. t. m. l. t. a. p. e. c. c. a. t. a. f. a. c. i. t. N. o. q. i. n. t. e. l. l. i. g. e. d. u. s. e. u. z. i. n. t. m. u. l. t. a. p. e. c. c. a. t. a. i. u. s. t. a. o. p. a. f. e. c. i. s. s. e. q. u. i. s. i. m. u. l. c. o. d. e. q. t. p. e. p. e. c. c. a. t. a. f. e. c. e. r. i. t. i. u. s. t. a. o. p. a. s. i. u. i. u. s. i. s. t. p. i. b. v. t. r. a. q. f. e. c. i. s. s. e. N. i. s. i. e. n. i. b. o. n. u. s. f. o. r. e. t. q. u. i. b. o. n. a. f. e. c. i. t. n. i. s. e. m. i. n. a. s. s. e. d. i. c. e. r. e. t. i. n. f. r. a. b. o. n. a. D. e. s. t. r. u. c. t. i. s. m. a. l. i. s. o. p. a. b. o. n. a. z. m. i. s. i. s. s. i. s. p. o. z. a. b. o. n. a. i. c. h. a. r. i. t. a. t. e. s. f. e. a. q. s. e. q. u. i. t. i. a. m. a. l. a. m. o. r. t. i. f. i. c. a. u. e. r. a. t. p. n. i. a. d. i. l. l. m. a. l. i. a. b. i. t. a. v. i. u. i. f. i. c. a. n. t. e. t. r. e. m. i. e. r. a. t. E. n. i. a. p. l. s. z. a. c. i. e. n. t. e. s. f. u. n. d. a. m. e. t. u. p. n. i. e. a. b. o. p. i. b. u. s. m. o. r. t. u. i. s. o. p. a. m. o. r. t. u. a. n. o. i. a. n. s. p. o. z. a. b. o. n. a. s. i. g. n. t. q. p. s. e. q. u. i. s. p. e. c. c. a. t. i. m. e. r. a. t. m. o. r. t. u. a. q. z. h. i. p. e. c. c. a. d. o. p. o. z. a. b. o. n. a. i. r. r. i. t. a. f. e. c. e. r. i. t. h. e. c. s. i. c. p. e. c. c. a. d. o. i. r. r. i. t. a. f. i. u. t. i. t. a. p. p. n. i. a. z. r. e. u. i. u. i. s. c. i. t. z. a. d. m. e. r. i. t. u. e. t. e. r. n. i. t. a. t. i. s. p. d. e. s. s. e. i. n. c. i. p. i. u. n. t. S. i. l. l. z. i. l. l. u. d. B. o. n. u. m. a. m. a. t. d. s. q. d. p. l. a. t. a. u. i. t. i. n. p. e. c. c. a. t. e. i. i. l. l. o. s. q. d. i. l. l. u. d. b. o. n. u. m. p. e. c. c. a. u. i. t. n. i. s. i. l. l. p. e. c. c. a. s. z. b. o. n. u. m. o. p. a. s. e. x. i. r. i. t. q. z. t. a. l. h. o. i. s. o. p. n. o. d. i. l. i. g. e. r. e. t. d. s. a. d. r. e. m. i. s. e. r. i. a. t. i. o. n. e. p. o. t. e. r. i. a. a. c. c. i. p. i. d. o. p. i. b. b. o. n. i. s. q. a. b. a. l. i. q. u. o. f. i. u. n. t. d. u. m. m. a. l. u. s. e. s. t. e. t. i. n. p. e. c. c. a. t. o. m. o. r. t. a. l. i. p. e. r. s. i. s. t. i. t.

et maclata. Queda ex pre. itentiois. s. q. sit iteno recta. q. Nat. vj. d. d. hypocrisis q. receperit mercedem suam. et ibi d. re. ar. faci. elemosina. n. e. l. z. c. Queda ar. d. b. n. e. s. q. sit i. r. i. c. i. p. i. e. t. e. s. i. t. a. z. b. o. n. i. t. a. s. z. d. b. E. c. c. i. x. j. D. a. b. o. n. o. z. n. e. f. e. c. i. s. p. e. c. c. a. t. o. s. h. n. d. i. e. a. b. i. c. i. e. d. o. s. z. p. p. o. n. e. v. l. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. d. h. e. r. i. c. o. c. u. i. n. e. f. a. c. i. e. d. a. e. l. y. n. a. n. i. s. i. i. n. n. e. c. i. t. a. t. e. e. x. t. r. e. m. a. E. r. i. g. i. t. e. t. q. i. d. a. t. e. s. i. t. h. y. l. a. r. i. t. a. s. i. j. C. o. z. i. r. D. y. l. a. r. e. d. a. t. o. d. i. r. e. E. r. i. g. i. t. q. i. d. o. m. o. s. i. t. a. b. u. d. a. r. i. a. v. l. v. e. r. e. v. t. p. o. r. t. i. o. n. a. l. i. s. L. o. b. i. i. j. s. i. m. u. l. t. i. s. u. e. a. b. u. t. r. i. E. r. i. g. i. t. q. i. d. o. n. a. t. i. o. n. e. s. i. t. v. e. l. o. c. i. t. a. s. q. c. i. t. o. d. a. t. b. i. s. d. a. t. P. r. o. u. e. r. b. i. j. n. e. d. i. c. a. l. a. m. i. c. o. t. u. a. v. a. d. e. z. r. e. a. c. r. e. t. e. E. t. E. c. c. l. e. s. t. i. i. j.

nō prabas da-
rū angustiatu-
sic patet q. viij.
sunt pditiones
uij. de esse. r. ordi-
nate dare q̄rus
ad pmas p̄ditio-
nes e de esse. q̄n-
rū ad secūdal m̄i-
nime. b. Ad

Aug. i. li.
de pnia.
39

vitā eternā pec-
piendā bona p-
terita nō dare si
ductā r si ad mi-
tiorē penā. Lo-
quit̄ d̄ his q̄ per
pctm̄ p̄ moduz
sunt mortifica-
ta. S3 extra illa
opa fuerit diḡ
vita eterna. q̄ si
alio renuncen-
tur. vt q̄ remu-
nerent̄ extra p̄di-
gnū. q̄ vt q̄ pos-
sit ex illis vitaz
eternā sp̄are cuz
renuncerēt bona
extra p̄dignum.

f. Lo. xij.

Jes vs q̄ nihil
faciat ad m̄ito-
rē penā. q̄ ma-
la p̄ facta extra
charitatē nō mi-
nuūt gloriāz q̄n̄
hō est i celo. er-
go nec bona pe-
nā. Jres vidēt̄
augere penā. q̄
p̄. Pe. y. melius
illis erat vitā ve-
ritatis n̄ aḡsce-
re q̄ p̄ agnitas
retro uerri R̄

Bona q̄ si
ne charita-
te fiunt ad
quid p̄sūt.

Ezech. iij.

q̄ bona illa faci-
unt ad m̄itores
penā. nō q̄ mi-
nuāt penā debi-
tā pctō. s3 q̄ mi-
nuūt ip̄s peccā-
dū. r tūc nō fuit
in pctis q̄n̄ fuit
in q̄ra. S3 rōne
pctōz p̄ cōmis-
soz non minuit
s3 occasionalit̄
auger̄ pct̄m̄. r
iō bona uerit̄
sibi mala sicut
penitēt̄ de ma-
la uerit̄ in bo-
na. Nō q̄ obijci-
tur q̄ sūt meri-

Bregō.

ligendū est hōc
nam p̄cipiendā bona preterita
nō dare fiducia. r si ad m̄itores

vel ad t̄ps vel vsq̄ finē. Que
dicunt̄ a deo remūerari r n̄ da-
ri obliuioni. nō q̄ p̄ficiāt ad vi-
tam eternā obtinēdā. s3 ad tole-
rabili⁹ extremi iudicij supplici-
um sentiendū. sicut de fide r ce-
teris q̄ sine charitate habent̄
Aug. ait. si q̄s nō h̄ns charita-
tē q̄ p̄inet ad unitatem sp̄s r
vinculū paci q̄ ecclia p̄nectit. i
aliq̄ sc̄limate p̄stitut⁹. ne cha-
ritū neget panē tribulatiōes. sa-
mē. p̄secutionē. vel flamas. vel
bestias. vel ip̄am crucē timore
gehēne. nullo mō ista culpāda
sunt. imo r h̄ laudāda ē pacien-
tia. Nō enī dicere poterim⁹ me-
lius ei fuisse. vt ch̄illū negādo
nilhoz pateret. q̄ passus ē p̄si-
tendo. s3 estimāduz est fortasse
tolerabilius ei esse futuruz iu-
dicij q̄ si ch̄illū negādo nihil
hoz pateret. vt illud quod ait
ap̄ls. Si tradidero corp⁹ meū
ita vt ar deā. charitatē autē non
habuero nihil mihi p̄dest. ni-
hil p̄desse intelligat̄ ad regnū
obtinēdū. s3 ad extremi iudicij
tolerabili⁹ subeūdū suppliciū.
Et infra. hec p̄p̄ charitatē di-
cta sunt. sine q̄ in nob̄ nō p̄t̄ eē
vera p̄nia. q̄n̄ in bonis chari-
tas dei ē que tolerat oīa.

Ex his ostēdit̄ bona q̄ sine chari-
tate sūt p̄desse q̄dē ad tolera-
biliōrē penā sentiendā. s3 non ad
vitā obtinēdā. Illa etiā que in
charitate q̄s facit. si postea pla-
psus fuerit nec exurrexit. nō ef-
fēt̄ memoria dei. Ezechiel diē.
Si auerterit se iust⁹ a iusticia r
fecerit iniquitatē nunquā uiuet.
oēs iusticie ei⁹ q̄s fecerat nō re-
cordabunt̄. in pctō suo moriet̄
et nō erūt i mēoria iusticie q̄s
fecit. In cui⁹ loci expositione
Breg. ait. h̄ic nob̄ maxie p̄sīde-
randū ē q̄ cū mala cōmittim⁹
sine causa ad memoriāz trans-
acta bona reuocam⁹. q̄n̄ in p̄-
petratiōe maloz. nulla d̄ esse
fiducia bonoz p̄critoz. Intel-
ligendū est hōc ad vitam eter-
nam p̄cipiendā bona preterita
nō dare fiducia. r si ad m̄itores

penam. alioq̄n̄ p̄misse auto-
ritari augustini obuiaret. Bo-
na ergo sine charitate facta et
bona in charitate facta que cō-
comitat̄ mortalis culpa. quam
non delet seq̄ns p̄nia. ad sen-
sum mitioris pene p̄ficiūt non
ad vite fructum.

Adducit autoritates p̄ban-
tes q̄ nō possit fieri penitentia
de vno peccato si quis p̄mane-
at in alio.

Satis arbitroz illis esse respō-
sum qui asserūt de vno crimi-
ne penitentia agi r veniaz pre-
stari. alio in delectatione retē-
to. vel p̄fessionē non exposito
qui non modo p̄missis autori-
tatibus p̄sunt. sed etiam sub-
ditis. Ait enī aug⁹. Sunt plu-
res quos penitet peccasse. sed
tamen oīno referuantes sibi q̄-
dam in q̄bus delectentur. non
ai aduertētes d̄m̄ simul mutū
et furdum a demonio liberasse
phoc docet nos nunq̄ nisi de
omnibus sanari. Si enī vellet
peccata ex parte referuari. ha-
berēt̄ septem demonia p̄ficere
potuit sex expulsi. expulit autē
septē vt oīa crimia simul exiē-
da doceret. legione x̄o demo-
nū ab alio eijciēs nulluz reliq̄t
de oībus q̄ liberatū possideret
ofidēs q̄ si etiāz pctā sint mille
oportet de oībus penitere.

Nunq̄ aliquē sanauit d̄ns que
nō oīno liberauit. Totū enim
heminē sanauit in sabbato. q̄
et corpus ab omni infirmitate
et animam ab omni contagio-
ne indicans penitentē oportet
re simul dolere de omni crimi-
ne. Scio enim d̄m̄ inimicum
omni criminoso. Quoniam er-
go qui crimen referuat de alio
reciperet veniam. sine amore
dei p̄sequeret̄ veniā sine q̄ ne-
mo vnq̄ muēt̄ gr̄az. h̄ost̄ enī
dei d̄uz offendit p̄seueranter
Quedam enim impietas in h̄-
delitatis est ab illo qui iustus r
iusticia est dimidiā sperare
veniā. Jam enim sine vera
penitentia inueniret gratiam.

rore vite eterne
dōm q̄ n̄ sūt de-
gna nisi suppo-
sita p̄seuerantia.
er iō cū cadit q̄s
fuit indiḡ r di-
cunt̄ mortifica-
ta. r iō nō sūt di-
gna remūerari
vita et̄na. Nec
tam oīno remis-
nēt̄ irremūerata
q̄ ille q̄ fecit ha-
bit gauduz. et
vlti⁹ d̄ ill⁹ opi-
bus gaudēt q̄ p̄-
māserūt i corp̄
mystico. p̄ et̄az
cē q̄ de merito
illoz rerrabit
hoīem a multis
p̄cis. i. h̄ic
aliquē sanauit
d̄ns quez nō oī-
no liberauit. Ut b
falsum dicere.
q̄ Mar. viij.
d̄ d̄ ceco que d̄
min⁹ illumiauit
q̄ p̄mo vidit bo-
nunes velut ar-
bores abūit̄es
Si dicas q̄ pau-
larim toni sana-
uit. Quert̄ cuz
possit sanare lu-
bito q̄re sanauit
succesiuē. p̄.
d̄m̄ q̄ tot⁹ sa-
nar⁹ fuit q̄ cor-
pore r m̄te. sal⁹
enī cozpal nō ē
vnl̄ nisi pur oz-
dinata ē ad spū
alē. r q̄ d̄ns p̄-
fecit r valit̄ sa-
et̄bar. i. oīz m̄t̄
restruebat. Q̄
q̄ enī q̄re pau-
lari d̄s q̄ ibi si-
gnat̄ curatio a
secla cuiusmōi
ē ceetas. q̄uis
aut̄ culpa curet̄
i instāti. nō rōff
p̄ca. Tū glo. ibi
quē vno x̄bo fa-
sanare poterat
paulari curat.
vt magnitudi-
nē būene ceata-
tis c̄ fidat. q̄ vit
er q̄ si p̄ d̄ ad
lucem redit.

40

Aug⁹.

Ab̄ar. vij

Ab̄ar. xvj.

Ab̄ar. v.

41 **R**pnia enim vera ad baptis-
mi puritate co-
nat ducere. **U**-
det h' falsum. qz
d: Amos. v. no
adhaerit vltra vt
resurgat ego is.
Eiusde. viij. ca.
det r n' resurgit
Slo. non reuer-
tet ad poze felici-
tate. i. d. d. qz
differt dicere re-
surgit ad pozem
dignitate r pu-
ritate. Nam di-
gnitas respicit
stat' gliaz. puri-
tas vero respi-
cit emudatione
ab omi macula.
possibile aut est
p pniaz oez cul-
pa deleri. r qn-
tu ad macula et
qru ad restu cu
coppleta e. r qn-
tu ad h' intelli-
git. quia hoc fu-
it in baptismo.
qrum vero ad
dignitate inno-
centie non sur-
git penitens sic
nec adam resur-
rexit.

Inno. ij.

42 **S**ci ar se culpabiliter
durum qui de-
flet r. et pecca-
ti dolorem non
ostendit lachry-
mis. Videtur
male dicere. qz

Penitentia enim vera ad ba-
ptismi puritatem conatur du-
cere. Recte enim penitens qe
quid sordis post purificatione
baptismi contraxit oportet vt
abluat saltem lachrymis men-
tis. sed satis durus est cui me-
tis dolore oculi non declarant
Sed sciat se culpabiliter durum
qui deflet damna temporis vt
mortem amici. r dolorem pec-
cati non ostendit lachrymis.
Quem ergo penitet. omnino
peniteat. Idem. penitentes si
vere estis penitentes r non estis
irridentes. mutate vitam. re-
conciliamini deo. Penitentia
agis. genua figis r rides. sub-
sannas dei patientiam. Si pe-
nitentiam agis penitet. si non
penitet. non es penitens. Si
ergo penitet cur facis que ma-
le fecisti. Si fecisse penitet. no-
li facere. Si adhuc facis. cer-
te non es penitens. Item In-
nocentius scds Ammouemus
frs nros ne falsis penitentis
laicoz aias decipi r in internu
ptrahi patiant. Falsam aut pe-
nitentia ee pstat. cu spretis pluri-
bus de vno solo pnia agit. vel
cu si agit de vno. vt non disce-
dat ab alio.

Epilogat de vera peniten-
tia vt addat.
Ex pmissis pspicua fit noticia
pnie vel satisfactiois. Illa eni
vera est pnia que pctm abolet.

q' illa sola facit que scelus cor-
rigit. Illa do scelus corrigit. q
odiu comissi criminis r comitte-
di cu desiderio satisfaciendi af-
fert. Judas eni penituisse legi-
tur sine assecutiōe venie. quia
tali penitentia n' correxit crimē.
Unde hierony. Nihil iude p-
fuit egisse penitentia p quaz sce-
lus corrigere non potuit. Sic
quando frater peccat in fratre
vt emendare no valeat qd pec-
cauit. potest ei dimitti. sin autē
pmanet opera. frustra voce
assumit penitentia. hoc est qd d
eo dicitur. r oratio eius fiat in
peccatum. vt non solum emen-
dare nequiverit pditiōis ne-
phas. sed proprij homicidij sce-
lus addiderit. Laue qualiter
intelligas illud. vt emendare
non valeat qd peccauit rē. No
enim emendatio hic intellige-
da est rei dempte recompensa-
tio. sed delicti exprobratio et
abominatio cum satisfactionis
desiderio. Demit enim iniuste
quis alicui qd restituere non
valet. vt oculū. vel vitā. r hui-
modi. r n' si penituerit pcti cuz
amore pdign' satisfactiois ve-
niā habet. Nec ideo qsq' putet
qui rem alienam iniuste abstu-
lerit quam reddere pot. de illo
pctō penitere ac veniā psequi
si restituat ablatū. Quid ei res-
pp' quā pctm eū reddidit. si red-
di pot. no agit pnia sed fingit.

non est in pote-
stare nostra la-
chymari. ergo
videtur q. nul-
lus sit culpabi-
lis si non lachry-
matur. Item la-
chryme sunt ex-
terius. ergo cuz
ira possit pēte
re ceo sicut ha-
bens oculos. vi-
detur q lachry-
mario nihil fa-
ciat. Respon-
sio dicendum q
aliquis est du-
rus dupliciter. **P**s. cvij
Quidam ex na-
tura vel sicca-
te capitis. r ta-
lis est durus ad
lachrymas exte-
riores. Aliquis
est promp' ad
lachrymas exte-
riores pro dam-
no. sed non pro
peccato r iste di-
citur esse durus
culpabiliter. vel
qz secula culpe
preterite. vt negli-
gerit pnt. quia
pctm n' discit
vt d. nec odit.
vel qz d. se cul-
pabiliter repurare
et forassis his
modis voluit
Aug. dicere ipz
culpabiliter dura-
d vltimo tamen.
mōn est dubiu.

Intelligentia hui' partis qz supra quesitum
est de potētia satisfaciendi. querit hic de mō. r
circa hoc duo pncipalit' queruntur. Primo que-
ritur de mō in generali. Secūdo qrit d modo in specia-
li. Circa pnmū querunt qruoz. Primo querit quid sit
satisfactio. Secūdo cui sit satisfaciēdū. Tertio p qua-
lia opera. Quarto p que.

Questio. j.
Circa quā sic peccat. Augul. diffinit satisface-
re et habet in ira. satisfacere e peccatoz causas
excidere r coz suggestioibus aditū no indulge-
re. Videt pmo ista diffinitio siue notificatio supflua.
qz idem est p'ius peccatoz causas excidere r non cōsen-
tire sug. gestioibus. **I**tes videt diminuta. qz hoc totū
vere dicit de eo q a peccato cessat. ergo fm hoc cessare
a peccato hz cōpleta ratione satisfactiois. ergo no opor-
tet amol' satisfacere. **I**tes videtur falsa cū dicit pec-
catoz causas excidere. quia hoc est solius dei. ipc enim

est qui delet peccata. **I**tes videt falsi implicariua cū
dicit peccatoz causas. peccatum em nihil est. ergo non
habet causas. quia causa est ad cui' esse sequitur aliud
Si dicas q no habet causam efficientē. sed deficientē.
Sed tūc cum talis sit nostra voluntas. videt q opor-
et excidere voluntatē. sed non voluntatē potentia. qz hoc
est impossibile. Non voluntatez affectionū. qz hec est p
dei gram. Non voluntatē actuz. qz ista est p ipm pctm.
Si dicas q causa idem est qd occasioes. **L**ōra. no
ē i nra p'ate vitare occasioes. r itez esto q eas vitet dū
nō peccet satisfacere. **I**tes ansel. diffinit satisfacere.
satisfacere ē honozē debitū deo ipedere. **Q**uerit ā quō
differat hec diffinitōes. r. ad pdictoz intelligentia norā
dū q hec notificatio triplr exprimit. Vno mō vt scōns
pars sit expositio pcedētis. vt sit sensus. satisfacere ē
peccatoz causas excidere. i. motiua r occasioes. et hoc
quidē est coz suggestioibus aditū no indulgere. tūc em
excidunt qn nullo mō admittunt. Alii exponit q mo-

Hiera-su per mat.

P's. cvij

43

tiva ad peccatū sunt duplicia. Quedā intra nos. et ista sunt excidēda. sicut punitas ad malū et difficultas ad bonum. vel etiā radices peccatorū. Quedā extra. et ista nō sunt introducēda. et quāntū ad hec duo genera duas ponit differētiās. Sicut in primi expositioni repugnat nuz-

44 gatio. sicut repugnat relatio eius quod est eaz. Et ideo tertio modo dicitur ad satisfactōem cōpletā duo requiruntur scilicet emēda p̄sens p̄ culpa p̄terita. et p̄positū firmū in vi tando futura et ista duo tāgunt in hac satisfactōe. Quārum ad emēda p̄ culpa perpetrata dicitur peccatorū causas excidere. nō em̄ p̄o culpa melius emēda fieri quā ea a se dolore et pena p̄cedendo removere. quā cum amore sequēdo perpetravit. Quātur ad firmū p̄positū de futuro dicitur. et suggestiōibus aditū nō indulgere. et p̄ h̄ parerit nō sicut ad obiectū p̄mo. quod nō est nugatio. Et ultra quod sit differētia diffinitionū. quod hec diffinitio tangit recess-

45 sū a malo. ista Anselmū accessus ad bonū. Ad illud quod obicitur secūdo quod totā h̄z rōne satisfactōis qui potest a peccato cessare. dicendū quod p̄tōz causas excidere dupliciter est. Uno modo p̄ diuinā clementiā. Alio modo p̄ pugnā et violentiā. Primum modo opponit. secūdo modo accipit hic excidere causas p̄tōz p̄r penalitates assum-

46 pras et p̄arias p̄ quas violēter excidunt. Ad illud quod obicitur tertio quod p̄cām nō h̄z cām rē. dicendū quod cās hic vocat occasiones. Occasiones autē duplices sunt. Quedā prime. ut cēna splēdida est occasio edacitatis. Quedam remore. ut iuitatio ad bonā cenā. Et quod bñ vult satisfaccere necesse h̄z occasiōes p̄iniquas excidere. et tales sunt in n̄ra p̄tate. remore autē nō.

Questio. ij.

Lui sit satisfactio faciēda. Et quod deo videt. Anselm. ita diffinit satisfaccere. Satisfaccere est honore debitū deo impēdere. Sed ei satisfactio impēdendo honore. cui honorem impēdum. quod ergo honore impēdam deo. satisfaccendū est deo. Item illi sit satisfactio quod erigit penā et emēda. sicut iste quod erigit penā a peccatore deo est. Greg. aut homo punit aut deo. ergo satisfactio fit deo. Item huic sit satisfactio cui iniuriatū est p̄ culpā. sicut hic deo quod p̄cām est sp̄tore incommutabili bono rebus commutabilibus adherere. ergo satisfactio p̄tate fit ip̄i deo. Item xp̄i satisfactio fuit exēplar n̄re satisfactōis. et inde non tūm exēplū trahit. sed etiā fundamentū n̄re satisfactōis. sed xp̄us satisfaccit patri. quod semel seip̄m obrulit oblationem et hostiā deo. ergo n̄ra satisfactio sicut est deo faciēda. Item si satisfactio nō fieret nisi ecclesie. videt quod cum peccator exiret forū ecclesie nō teneret ad penā aliquā. ergo oēs euolarent. ergo frustra sūt suffragia ecclesie. et errant qui ponūt penam purgatoriā. sed hoc est contra fidem. Item si deus p̄tōz d̄tens cūq̄ iustificaretur totū dōnaret. malū remaneret inultū. et daretur vnicuiq̄ libertas trāsgredi contra deū simpliciter. et hoc ē incōueniēs. quia si h̄z. vniuersum fieret inordinatū. Item contra Aug. dicitur magis ponit in littera infidelitatis impietas est. ab eo qui iustus ē et iusticia dimidiat sperare veniā. Sed hoc est erroneū dicere quod dimidiat veniā dōnet. ergo si dimittit. totū dōnat. ergo penā et culpā. ergo ip̄e amplius nō erigit nec oportet ei satisfaccere. ergo soli ecclesie. Item deo in p̄tōz dimittit culpam et penā eternā que excedit oēs penā ip̄ale imp̄portionaliter. ergo cū p̄tōz nō excedat p̄fessionem imp̄portionaliter. nec cū ad penā. nec cū ad meritū. nisi eo foris nec satisfactio. ergo absolutū p̄tōz ab omni pena temporalit̄ cū ad deū. ergo deus nō erigit amplius rem. satisfactio. Item tanta potest esse p̄tōz et

let oēm penā et culpā et tunc stat quod deus nihil exigeret satisfactōis. Sed si talis veniat ad penam. pena satisfactoria est ei imponēda. ergo videt quod satisfactio non fiat deo sed ecclesie quod est eius sponsa. Item confessio ultra p̄tōz est solū necessaria p̄p̄t̄ reconciliatiōne faciēda ecclesie. et ideo fit hōi. et multo fortius de satisfactioe que p̄sequit p̄fessionē. Item videt quod ecclesia absolutū a maiori p̄tate pene satisfactioe in huiusmodi relaxatiōibz. Sed nullus potest alicui relaxare nisi quod sibi debet. Item videt quod ista debet ecclesie. Item videt quod satisfactio non fiat deo sed magis ecclesie. Item dicitur quod cū p̄tōz peccat. se ad penā eternā obligat. cū autē diuina misericordia remittit culpā. et reatum pene et ne quod inseparabiliter adheret culpe. Sed quia misericordia non potest iudicare iusticie cuius est mala punire. ideo sic soluit a culpa et pena. ut non remaneat obligatio ad aliquā penam ip̄alem. Sed quia p̄tōz ip̄m offenderat et ecclesiam dāntificauerat. cōmisit d̄ns iudiciariā p̄tate super p̄tōz recessus ecclesie. et in eos cōpromisit tanquam arbitros. ut sic inotesceret voluntas dei penitentibus p̄ sacerdotibus. et p̄ illos imponat penā p̄tōz. et d̄no satisfacciat p̄ncipalit̄ et ecclesie p̄sequens. vñ satisfactio p̄tate de p̄tōz fit ip̄i deo. tamen p̄ ecclesiam et in ecclesia. et cetero rōnes ad h̄ inducunt. Ad illud quod obicitur quod non est speranda dimidia veniā. dicitur quod tūc veniā dimidiat quā vñ mortale dimittit et reliquū tenet. et h̄ est incōueniens ponere quod deus quod iustus est posset p̄federari et reconciliari hōi in sua iniusticia permanenti. alioquin sumul esset amicus et inimicus. Nō sic autē est de aliq̄ pena ip̄ali. quod obligatio ad penā nō facit iniusticiā in eo quod vult solui. Ad illud quod obicitur quod in p̄tōz dimittit penam eternā. dicitur quod h̄ est quod ubi p̄ncipalit̄ opat misericordians. sed in satisfactioe iusticia. In p̄fessioe vñ vtraque vñ quā mediū tenet. In cuius signū fit ubi ligatio et solutio. et id nō est sile. Ad illud quod obicitur quod tāta p̄tate p̄tōz totū remittit. dicitur quod verū est. sed quod ecclesie nō stat. id est a sacerdote imponi. si autē sacerdoti constaret reputaret oīno sibi satisfaccitū. et tūc penā nō imponeret sed absolutū absolueret. Nūc autē in aliq̄bz de capit. sed deceptio ē fructuosa. quod sp̄merita eumulant. et ecclesie imponēt. et vltimū satisfaccitū. quod cū d̄ns nō vult vltimū. reliquū in thesauris ecclesie habet repositū. Ad illud quod obicitur quod confessio est p̄p̄t̄ reconciliatiōne. dicitur quod nō est soluta. p̄p̄t̄ h̄. sed ad arbitradū penāz inf̄ hōiez et deū. quod soluta. tūc fit reconciliatio p̄fecta. Ad illud quod obicitur quod ecclesia absolutū a maiori p̄tate dicitur quod nō est remittēdo sed p̄ eo soluedo d̄ thesauris suis. vel quod de plenarie cōpromissit eos quod plenitudinē tradidit p̄tatis. Quod autē hōz verū sit infra videbitur cū de relaxatiōibz ager.

Questio. iij.

Per quā opā debeat fieri satisfactio. Et vñ quod p̄ p̄nalia. Greg. in quādam omel. Iustus est ut p̄tōz tāto maiora inferat sibi lamēta p̄ p̄niam quāto maiora intulit d̄no p̄ culpā. Item rōne vñ quod p̄tōz corpore quod peccauit debito. pene. sed in satisfactioe soluit quod d̄z. h̄z p̄nāz satisfaccit. Item vñ vniuersum remoueret inordinatū si p̄cām remaneret impunitū. sed p̄ satisfactioe p̄cām punit. Item Greg. dicit et verū est quod sicut in corpore lib̄ ita et in sp̄ualibz ē curatio et p̄ariū. sed p̄cām lib̄ dinosum p̄ delectationē cōmittit. et p̄ satisfactioe curatur. Item satisfactio d̄z esse p̄ penā. Item in p̄nā et eius partibus sunt p̄tōz de se iusticiā et vindictā sicut supra patuit. sed vindicta nō nisi p̄ penā sumit de p̄tōz. Item

47

48

49

50

51

52

nisi a dño. s3 cũ elyna dat possessio alienat. q3 sic ipsi
 us paupis recipiatis. q3 nullus p̄t dare elynā nisi q3 bz
 p̄t. 7 sup rem t̄palē bz dñi. ¶ Itē h̄ p̄bal ex t̄ctu
 biblic. Prover. ij. honora dñm d̄ tua suba. 7 d̄ p̄miris
 frugū tuarū da paupibz. ¶ Ex autē solū d̄ iuste acq̄si
 tis oñdit Eccl. xxxij. Immolātis ex inq̄ oblo ē mā
 culata. Et infra. Dona inq̄rū nō p̄bat altissimus.
 Itē Greg. in moral. elyna redēptōis oculi placet. que
 nō ex illicitis vel inq̄tate p̄git. sed q̄ de rebz p̄cessis
 er iuste acq̄sitis. Et iterū ipe dicit. nō est cōp̄rāda ele
 mosyna si paupibz dispenset. qd̄ ex illicitis r̄bz acq̄si
 tur. ¶ Itē q̄ de necessarijs v̄r. Illud enī nō est necessa
 riū ad qd̄ q̄s alias tenet. S3 q̄libz tenet ad dādū sup̄
 sua paupibz q̄rūcūq̄ sit sine p̄cō. Lu. xj. qd̄ superest
 dare elynā. ḡ r̄. ¶ Itē Greg. in omel. sup̄ illud. facite
 dignos fruct̄ p̄ntē. q̄ se nouit nō ylla illicita cōmisi
 se. d3 a licitis abstinerē. q̄ si abstinentia satisfactoria nō
 est illa q̄ est ab illicitis. sed q̄ a licitis. v̄r s̄it q̄ elemo
 syna satisfactoria sit illa q̄ nō est de sup̄fluis. sed que d̄
 necessarijs. ¶ Ad oppositū q̄ nō debeat esse de neces
 sarijs (v̄r resoluēdo siue destrūēdo incipiam?) v̄r. quia
 vnūq̄sq̄ tenet se maḡ q̄ alterū diligere. q̄ tenet sibi
 necessaria referuare. ¶ Itē dare necessaria v̄re b̄nā
 ne est superrogatiōis. sed nullus sacerdos p̄t impo
 nere opa superrogatiōis. q̄ nec talē elynā. si ḡ elyna il
 la q̄ est imposta a sacerdotē ē satisfactoria. nō oportet
 q̄ sit de necessarijs. ¶ Itē v̄r q̄ possit cē de iuste acq̄
 sitis. q̄ Lu. xv. d̄. facite vobis amicos de māmona
 inq̄tatis. Glo. inq̄tatis b̄n̄ disp̄satis. n̄t in iusticiam.
 ¶ Itē aug. in q̄nōbz ego. q̄. xij. q̄ habetis. aliqd̄ d̄ ma
 lo. facite inde bonū. ¶ Itē h̄ querit si mercenē vel vsu
 rarij vel alcaro d̄ lucro suo possint facere elynā. cum
 oēs h̄ malo mō acq̄rāt. ¶ Itē v̄r q̄ non oporteat fieri
 ex p̄p̄is. q̄ filij israel abstulerūt vasā. q̄ p̄noz Ero.
 xv. 7 postea obtulerūt in vsūm tab̄naculi Ero. xxxv.
 ¶ Itē si h̄ cē verū. cũ mulier er filij et monach̄ non
 habeat dñm. v̄r q̄ nulla elynā p̄t facere. qd̄ falsū ē.
 cũ magis tenet cē hospitalē. et frequē mulieres p̄
 dent q̄ viri. ¶ Itē d̄m q̄ illud ē necessariū ad h̄ q̄ ele
 mosyna sit satisfactoria. q̄ ille q̄ tribuit. iusto eaz r̄
 tulo habeat. et tenere et possidere possit. si enī alij ha
 beat. pot̄ tenet reddere q̄ dare. Nō ḡ querit v̄rū ne
 cesse sit elynā dare d̄ p̄p̄o. d̄m q̄ aut d̄ p̄p̄o q̄ ba
 bet p̄ncipale dñm alienat. aut q̄ ab alio bz sibi com
 muniū officij admistrādi. P̄mo nō simpliciter p̄t
 facere ille q̄ h̄ p̄p̄ū. sed mō nō p̄t facere sup̄iori p̄
 bibere vt monach̄ q̄ admistrat res 7 bona monasterij
 ex mādato abbatis p̄t v̄tq̄ elynā dare. si autē iste ve
 ter. n̄ p̄t nec d3. An̄ canō. xij. q̄. j. certū ē q̄ mōch̄ nihil
 h̄re vel dare v̄l accipe sine sup̄ioris licētia d3. nisi for
 te ille q̄ indiget sit i certēma necitate tūc nō d3 obedire
 abbati. q̄ m̄afesse faceret v̄ra d̄ū. S̄it̄ iudicādū est
 de muliere si nō habeat d̄rē vel aliqd̄ iuxta d̄rē q̄ con
 tra mādātū viri nō p̄t elynā facere. si p̄cia dicitur ei
 q̄ vir nullo mō velit. s3 non d3 sibi fo:mare p̄ciam q̄
 vir p̄bibeat modū. s3 sup̄fluitatē nisi m̄afesse viderit
 volūtātē viri ad oppositū. Si ḡ obijciat de filijs isra
 el q̄ furati s̄. d̄ d3 q̄ dñs trāstulit dñm. 7 reuera n̄ fuit
 ibi furtū. ¶ Ad illud qd̄ obijciat q̄ sunt male cōditōis
 monachi. d̄m q̄ nō. q̄ vnica t̄palū dimissione si vere
 dimiserūt. t̄palia. meruerūt t̄m̄ q̄tūm in multis. 7 p̄re
 rea bona volūtas supplet qd̄ deest ex māu. ¶ Ad illd̄
 qd̄ querit de male acq̄sitis. d̄m q̄ quedā sunt male ac
 quisi in quibz trāstulit dñm 7 non cōpetit repetitō

63

64

65

et talia nō est necesse restitu. 7 p̄t licite retinēri v̄t et
 um p̄stibuli. 7 lucrū bistriōis. 7 talia p̄t et in elynā
 sed tamē non d̄ber recipi in oblationē si sit publicum
 p̄ter reuerentiā altaris. 7 p̄fusione peccati vt respu
 scant. Et h̄ est qd̄ d̄. Deut. xxij. Non offeras merce
 dem p̄stibuli. Queda autē sunt in q̄bz non trāstulit d̄m
 um. sed comp̄tur repetitio vt in furto 7 rapina. 7 d̄ ra
 libus non p̄t fieri nec oblatio nec elyna. sed d3 fieri
 restituro. Ad h̄mōi autē gen̄. reducunt oia que iniusto
 titulo 7 mala fide possident. q̄ iniustū titulus p̄ nullo
 est habendus. ¶ Tale autē fidei possessor d̄ qui p̄tra le
 gum mādara merca. talia sunt q̄ habent p̄ symoniā et
 vsurā. 7 ideo de talibz nullo mō nec p̄t nec debet fieri
 elyna. Si h̄o querit de alcaro. d̄m est ḡnālī q̄ ma
 le fidei possessor est 7 iniusto possidet titulo. 7 ideo nul
 lo mō p̄t nec debet sibi tenere qd̄ lucrū est. cum tal
 ludus sit turpis 7 reprob̄. 7 p̄tra d̄ū 7 p̄tra oia tu
 ra. Verū tamē tenet restituere. distinguit aliq̄. quia
 aut ille p̄nes que lucrū est. est talis p̄sona q̄ r̄bz su
 is p̄esse non p̄t. v̄t pura minor: siue pupillus. surdus
 mutus. p̄peruo morbo languidus. 7 sic tenet restituere.
 Si autem sit talis p̄sona q̄ potuit amittere. aut tra
 ctus est ab illo 7 induc̄. aut nō. Si tract̄ fuit ab illo
 nō tenet ei restituere. q̄ illi non comp̄tur repetitio in
 vindictā peccati. sed p̄t inde facere elynā. Si autem
 ipse tract̄ cum non potest elemosynā facere. sed tenet
 restituere saltem in foro p̄cie. quis licet nullus velit
 amittere. tamē q̄ non vult amittere nec ludere. s3 in
 ducit. minus culpabil̄ videt. 7 alius q̄ induc̄ magis.
 et ideo iste nō debet d̄nificari. nec autor: nec inductor:
 in aliq̄ meliorari. nulli tamē licet ei h̄ aliquid lucrū ac
 quisitū in p̄nos vsus p̄vertere. S̄it̄ iudicādū est d̄
 romeamētis. 7 d̄m q̄ in illis p̄citiōbz quas h̄nt iux
 tra se bona nō trāstulit iniuste. sed in vsus pauperū
 p̄vertunt. p̄pter lud̄ in: onestare. 7 iuris interditiōnē
 ex his p̄citiōbz obiecta. Nō enī dicit q̄ de iniusto non po
 test fieri elyna. intelligit de eo qd̄ iniusto possidet et
 iniusto titulo. Nō obijciat ad p̄tratiū peccat̄ fm̄ aliam
 viam. ¶ Ad illud qd̄ obijciat d̄ necēris 7 sup̄fluis. d̄ d3
 q̄ necēriū d̄ duplici. Vel fm̄ nature artitudinem. vel
 fm̄ cōem vsūm viuēdi. Si fm̄ artitudinē. non tenetur
 nec oportet ei imponi qui p̄nt. quia h̄ est p̄fectionis
 illoz qui totū vitā expectāt a christo sicut sunt viri q̄
 sunt i statu p̄fecto. 7 ideo si fiat elyna d3 fieri de eo qd̄
 sup̄est h̄ic necērio. 7 b̄n̄. est satisfactoria. Alio mō d̄i
 citur necēriū qd̄ expedit h̄o fm̄ cōem modū viuēdi.
 De q̄ dicit aug. q̄ multa sup̄flua h̄ic p̄bāmur. si sola
 necēria tenem̄. 7 de tali sit p̄re elyna satisfactoria. de
 sup̄fluo h̄o nō sit q̄tū est de rigore. iusticie. Tamē cre
 do q̄ diuine miē benignitas tāta ē q̄ totū acceptat. et
 q̄ si p̄nibilo saluat nos 7 sic parer̄ q̄ ad v̄tq̄ p̄re.
 ¶ Questio. ij. m
 An̄ ieiunio 7 t̄ngat satisfaccere. Et q̄ sic v̄r. quia si
 satisfaccere est cās p̄tōz excedere. 7 deo honore p̄pe
 nam reddere. cũ in ieiunio carnis incentiua excedunt.
 et h̄o sc̄ipm̄ puniat. parer̄ r̄. ¶ Contra. Joēl. ij. sc̄it̄ d̄
 te corda v̄ra 7 nō vestimēta. ḡ non facit v̄m̄ deus in af
 fectiōne carnis sed mētis. ¶ Item. j. ad Timoth. iij.
 copalis ei eratario ad modicū vitis ē. sed pietas ad
 multa. Sed satisfaccere multū erigit. ergo r̄. ¶ Item
 cum satisfaccere sit causas excedere p̄tōz. illud b̄. pu
 nire est satisfaccere qd̄ est causa peccati. sed h̄ est co: nō
 os vel caro. Mat. xv. nihil qd̄ intrat in os comēnat
 boiem. sed de corde exiit. ergo r̄. ¶ Itē iudex iustus

66

67

68

69

punitio no aduertit instim, sed in actorem sceleris. Un no punit gladi sed homicida. ergo cu caro no sit instim sicut instim motu. patet rē. **I**tem caro ē inimi cus nri spūs. Gal. v. hec sibi adiuicē aduersant. **S** Mar. v. dī diligite inimicos vros. bñ facite rē. **I**tem qd cōe est apud oēs est naturale. Sed Eph. v. dī nōcō vnq̄ carnē suā odio habuit. ergo naturale ē carnē so uere. ergo affligere ē p̄tra naturā. sed p̄na est regres sio ab eo qd est p̄ter naturā. ergo ieiunū nō est ad sat isfaciendū in p̄na. **I**tem qui carnem affligit amittit vitā r accelerat mortē. qz est in eo maior. consūptio et minor. restauratio. sed q̄ accelerat mortē est homicida. etiam si longo tpe differat non refert. Un hiero. Nō refert vtrū paruo tpe vel magno interumas. ergo q̄ te/ tunat est homicida. **I**tem p̄ne opus discretū r p̄ro sum consistit in medio. sed ieiunū nō consistit in me dio imo declinat ad indigentiam. ergo nec p̄ne est nec virtutis. **R** dōm q̄ ieiunū est opus satisfactoriū fm q̄ ip̄c dñs dicit Mar. xviij. h gen? demōniz nō eūct nisi in oīone r ieiunio. Est inq̄ satisfactoriū libe rando a pena cū sit penale. r ideo est placitū. qz corp̄s et spūs est reordinariū. Ut corp̄ spūi non repugnet cōrūmaci. Prouerb. xxi. Qui delicate a puericia nu trit seruū suū. sentiet illū contūacem. Ut spūi subijcia tur totalit. j. ad Loz. ix. castigo corp̄s meuz r in ser uitate redigo rē. Ut nō cruciet eternalit. L cē. xx. est q̄ multa redimat modico p̄cio. Et Eccl. iij. Diem pro anno dedit tibi. Ut glorificet eternalit. j. ad Loz. iij. id qd est in p̄nti momētaneū r leue tribulatiōis nīe rē

70 **A**d illud ergo qd obijcit in cōtrariū q̄ n̄ placet deo rē. dōm q̄ deo nō placet afflictio carnis siue ei? mace ratio fm se. sed q̄nt in ea punit spūs. quia dolor nō est carnis sed aīe in carne ut dicit aug. r inq̄rū talis p̄ca p̄cedit a pena doloris spūal. vt nō sicut hypocrita ex teri? t̄m punit. Et p̄tra h est illud Joel. qz non dōle bant aīo sed signo. **A**d illud qd obijcit q̄ ad modū cum valet. dōm q̄ h est. vel qz vni soli. vel ad modicū comparatiōe p̄teritis. **A**d illud qd obijcit q̄ caro nō est causa. dōm q̄ r si nō sit cā. est t̄m occasio. occasiōes aut sunt p̄cidēde. **A**d illud qd obijcit q̄ est instim. dōm q̄ duplex est instim. s. segatū r h nō est punitiōn er. p̄ntū qle est caro r h est punitiōn. qz h punito pu nitur spūs. **A**d illud qd obijcit q̄ fouēdas ē inimi cus. dōm q̄ caro fouēda ē r seruāda. sed iūmicitia car nis nō est fouēda. imo ad r cordiā spūs reuocāda. r qz h sit p̄ ieiunū r flagella. ideo ē punitiō. r p̄ h patet q̄ naturale est carnē diligere r fouere. sed carnis lasciuā

71 **fouere ē corruptiōis r vicij. Ad illud qd obijcit q̄** diminuit vitā. dōm q̄ diminucere vitā qd accelerare. aut ē ex intentiōe. aut p̄ter. Si ex intēctiōe p̄ctm̄ est. r sic intelligit hiero. Aut p̄ter intēctiōe. r tūc aut dan do opam rei licite. aut nō licite vel vtrū. sed illicite vel male. p̄mo mō non est p̄ctm̄ sed scdō. **A**lū t̄m dicunt q̄ abstinentia nō accelerat mortē. sed t̄m non credo. imo quis abstinentia bñ accelerat. **A**d illud qd obijcit q̄ nō est mediū in ieiunij. dōm q̄ imo. sed h nō est me diū sobrietatis sed mediū iusticie. qz ieiunio punit q̄s suam carnē. sed in hac punitiōe seruandū est ita mediū vtrū nec nimis lente punit ita q̄ vicia carnis viuāt nec ita acerbe vt natura deficiat. vnde b. oportet car nez rep̄mere non extinguerē. Nec istud impedit q̄n sit mediū. qz ad extremū declinat. Nam in p̄ctiōe mediū est. fere oīs sustinere. in p̄ctiōe etiā sp̄ abstincere

72 **Questio. iij.**

73 **Utrum contingat satisfaccere oratione. r cum duplex**

fit oratio. s. mentalis r vocalis. querit que magis sit satisfactoria. Et videt q̄ mentalis. quia veraciter ora re est vt dicit Greg. amarus in compūctiōe gemitus non ornata verba resonare. ergo videtur q̄ vera ora tio r satisfactoria non sit in verbo r cantu. sed i lachry mis r fetu. **I**tem Marth. vj. orantes nolite mul tum loqui sicut ethnici faciūt. sed si vocalis oīo adde ret a d satisfaccione non esset parū loquendū sed mul tum. ergo rē. **I**tem oratio facit hominem tendere sur sum. sed ratio non pōt ferri sursum q̄dū sollicita est circa ea que sunt deorsum. Sed q̄n p̄ofert sermonem intenta est circa quid creatū. ergo si oīo que magis fert sursum est oīo mentalis. r ista est magis placita. hec ē magis satisfactoria. **C**ōtra oīo est satisfactoria que est penalis. sed hec nō est oīo mentalis sed vocal. Nā mentalis est oīo suavis sicut dicit Eccl. x. musce mo rientes p̄cedūt suauitate vngēri. **I**tem illa que est p̄cipue satisfactoria p̄cipue debet imponi a sacerdote. s. sacerdos imponit oīone vocalē non mentalē. ergo rē. **I**tem oīo mentalis si qua ē satisfactoria est illa qua oratur cū gemitib. sed hec est p̄ctiōis. s. plāgere pec catum. r p̄ctiōe diuidit p̄tra satisfaccione. ergo talis oīo nō est pars satisfaccionis. **I**tem plus laborat q̄ laborat corde r lingua q̄ qui corde t̄m. sed laborare p̄ mo modo est in oīone vocali. corde vō t̄m in mentali. ergo videt q̄ vocalis sit magis satisfactoria. **R** dī cendū q̄ vocalis oīo ordinat ad mentalē r non ecōuer so. fm hoc intelligendū q̄ quedā oīo est pure mentalis quedā pure vocalis. quedā media. Pure mentalis est q̄n labia non mouent. sed cor ad deū loquit. Pure vo calis q̄n nihil cogitat in his que dicit nec in gñali nec in specialit. ita q̄ refert intentionē ad sensum verbo rum vel finē. sed cum orat fabricat castra. r sic mental simpliciter excedit vocalem. Alia est mixta. in q̄. orat mentalit r vocalit. r de ista distinguendū. qz aut verba illa impediūt affectū. quia sic infāmar? est q̄ imediare fertur in deū. r tali vtilior est oīo mentalis. si aut tuat vtilior est vocalis. r multi sunt tales. r maxime ille qui non sunt viri spūales. ad q̄rū affectus puocā dos instrure sunt vocales oīones. Si querat que oīo sit satisfactoria. credo q̄ oīs. quia nulla est in q̄ non la borent virtutes aīales. r q̄ntū delectant spūs. t̄m caro frequenter t̄bescit. r virtutes aīales min? sunt intēctere gimini corp̄s. Credo t̄m q̄ illa inter ceteras est satisfac toria magis in qua accendit homo ad gemitū. qz hec ē in qua deus maxime delectat. Unde quis illud est gra tie spiritualis. ideo nō imponit a sacerdote. sed p̄m bulum ad illud. s. oīo vocalis. r quia non est status in vocibus. sed ordinatur ad intellectū hinc est q̄ dñs r grego. mittit a vocali oratione ad mentalem. **A**d il 78 lud qd obijcit q̄ impedit ne feratur. dōm q̄ falsum ē. imo excitat affectum repidū. nec est homo diuisus. im mo vis inferiori superiori cooipatur. **A**d illud qd obij 79 citur q̄ vocalis magis est penal. dōm q̄ verū est cere ris paribus. **A**d illud qd obijcit q̄ oīo gembūda 80 spectat ad p̄ctiōe. dōm q̄ verum ē. Sed super illā addit postulationē. sicut publican? p̄tebat a dño in templo remissionē. r sic patet illud. Sic ergo hic sum ma dicit q̄ oīs oīo ex charitate facta. si recte fiat. pe nalis est r satisfactoria potest esse. quia nunq̄ est ita delectationis q̄n sit penalis antecedent. vel p̄sequent vel p̄comitant. Illam tamen inter oēs p̄cipue satisfac cit que est magis gembūda. r i qua maior clamor cor dis est ad deum p̄ venia p̄ctōz. hec autem in aliquibus est mentalis in aliq̄bus vocalis. Unde notandū q̄ tr

81 pler est ratio que vocalis oratio est instituta. Primar potissima est ad affectus ascensionem. Tñ beda sup illud Mar. vj. Pater noster etc. Non his solis verbis orat sed alijs prentis sub eodem sensu quibus cor noscitur accendit. Secunda ratio est ad intellectus instructionem. Tñ Beda ibidem. orationem breuibus verbis composuit. quibus nec opus est loqui ad eum qui omnia nouit. sed ut qui cum deo agit disceret res que oraret. non verba que diceret. Tertia ratio est ad faciliorem recordationem. unde super illud Mar. vj. nolite assimilari eis. glo. non apud deum agendum est verbis sed rebus. in mente cordis. affectu simplici. que enim diuinus non cum deum sed nos tempore orandi recordamur. Et sic pars ratio institutio orationis vocalis. quia per se metale est quaz dicitur precipue acceptat. et illa magis ad remissionem et satisfactionem in qua cor magis contra peccatum intendit. ideo perutile est per orbibus orationes frequentare in quibus fiat mentio de male commissis sicut fuit oratio manasse.

¶ Ductio. iij.

Utrum restitutio sit pars satisfactiois. Et sic videtur quia aliquo peccato peccamus in deum immo aliquo in deum et proximum ut rapina. Sed constat quod satisfactio in dicitur in turbe. ergo satisfactio debet in hoc deo et primo. sed satisfactio fit primo per restitutionem. ergo etc. Item qui peccat per curiositatem nullo modo melius satisfactio quam per ieiunium. obicitur ergo qui peccat rem alienam auferendo. non melius satisfactio quam restituendo. ergo etc. Item per simile ostendit. quia si duo sunt raptores quorum alter est de restituendo. alter non. maiorem penam imponit sacerdos ei qui potest restituere maiorem et qui non. ergo restitutio facit ad satisfactioem. Item si satisfactio est causa peccatorum excidere. sed causa que raptus in peccato est est quia rem alienam abstulit et detinet. ergo satisfactio est per restituente redditionem. quia hic peccati causa excidit.

82 Contra. peccatum corporis est peccatum quia in deum est. et quod dei deformat imago. non quia in alium similem. quod tunc leo peccaret cum aliud animal comederet. Tñ in ps. tibi soli peccavi. ergo satisfactio facienda est soli deo. Sed hoc non est per restitutionem. quia restitutio respicit proximum directe. ergo etc. Item satisfactio est per penam ad quam homo non tenetur alias nisi per culpam et hoc iudicium sacerdotis. sed ad restitutionem rei aliene tenetur corpus quod occupat aliena et iudicium dei sive sacerdotis. Item si est pars satisfactiois cum satisfactio nulla sit sine charitate. nec restitutio sine charitate. sed hoc falsum. ergo etc. Item cum sint tres partes satisfactiois scilicet ieiunium. oratio. et elemosina. queritur sub qua illarum continetur. et cum sub nulla. patet etc. Respondendum quod circa hoc duplex est opinio. Quidam dicunt quod restitutio non est pars satisfactiois. sed fundamentum. Quaedam enim requirunt ad penitentiam. sive satisfactio.

¶ Distinctio. xvj. assignat partes penitentie ut est ecclesie sacramentum. et determinat primum de partibus integralibus penitentie.

In perfectione autem penitentie tria obseruanda sunt. Supra egit magister de penitentia in sua generalitate. In parte ista agit de eius partibus. Et quoniam principalis pars penitentie ut est sacramentum ecclesie est confessio. ideo primo assignat partes penitentie. Secundo vero principaliter et specialiter agit de confessione et de his que spectant ad eam. infra dist. xvij. hic oritur questio multiplex etc. Prima pars duas habet secundum duo genera primum. que

nem ut fundamentum. et talia sunt peccati dimissio. et aliene rei restitutio. Quaedam ut expeditio. ut vitare prauam societatem. Quaedam ut satisfactio. ut ieiunium. oratio et elemosina. Quaedam ut perfectio. ut sunt opera supererogationis. Lu. x. quodcumque supererogaueris reddam tibi. Et ratio eorum est. quia culpa proprie est in deum. et quia satisfactio per penam arbitratam in arbitrio sacerdotis. Sed alia opinio est. quia restitutio est opus satisfactorum si fiat in charitate alioquin non. Sicut nec alia opera. Possent tamen dici quod satisfactio dicitur communis et proprie. Communis. omne opus per se voluntarie assumptum. siue ad quod tenetur iudicio dei siue iudicio sacerdotis. et sic restitutio est opus satisfactorum et eius pars. Et autem dicitur satisfactio proprie per penam voluntarie assumptam ad quam non tenetur nisi ex culpa et iudicio sacerdotis. sic non est pars eius. quia restituere tenetur. quia habet rem alienam secundum omne ius. etiam si sacerdos nunquam imponat. Rationes igitur ad primam partem procedunt de satisfactioe dicitur communis. aliter procedunt omnes ex insufficienti. Ad illud vero quod obicitur ad oppositum quod peccat solum in deum etc. dicendum quod verum est per se. Sed tamen quia homo est imago dei. et honor et a honoratio imaginis ad proximum refertur. ideo quod spiritus ex charitate diligit. diligit debet homo in quantum imago. sic etiam in spiritu peccare potest. Vel aliter dicitur. quod aut intelligitur de eo qui non habet superiores ad puniendum. aut intelligitur primo et principaliter de peccato quod non est in proximum extra. sed per substantiam intra. Ad aliud patet responsio quia obicitur de satisfactioe. proprie dicitur. Ad illud quod obicitur quod non est sine charitate. dicendum quod satisfactio quia deo non potest esse nisi in charitate. restitutio quia proximo extra potest esse. sed ad hoc quod placeat deo oportet esse in charitate. Ad ultimum dicendum quod ad nullam illarum partium reducitur. quia sunt satisfactiois proprie dicitur. Ad illud autem quod obicitur ad contrarium quod peccatur in proximum. dicendum quod non peccat in proximum nisi per accidens scilicet quia offendit deum in proximo. et ideo soli deo satisfaciendum est. Nec illi qui dicunt restitutionem esse satisfactioem. ideo dicunt quia per ipsam homo satisfaciatur proximo. sed quia dum aliquo modo reddit rem quam diligit et possidet de facto tenere amore dei et mandato sacerdotis restituit. Veruntamen non est restitutio proprie satisfactio sed inchoatio. Sed cum de proprio aliquid dat. tunc recte dat honorem deo et superaddit. ideo satisfactio. Ad illud quod maior penam imponitur. dici potest quod hoc est quia rem proximi dissipauit. Ad illud quod obicitur quod non potest melius curari. dicendum quod falsum est. imo melius curat quod si dat de proprio.

dam enim sunt partes integrales. quedam subiective. In primo agitur de integralibus ex quibus constat penitentia perfecta. Secundo de subiectivis. ibi. Predictis vero adiacendum est quod tribus modis agitur penitentia. Prima pars habet tres. In prima assignat illos partes ex quibus penitentia integratur confirmans auctoritate christofolosi. et augusti. In secunda tradit modum secundum quem vera penitentia constituitur. ibi. Ideo distinctio penitentia. In tertia determinat modum in eodem modo quidam non veram penitentiam faciunt sed falsam. ibi. et sicut sunt digni fructus penitentia.